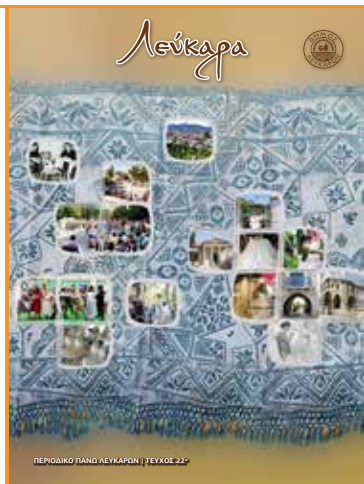

Λεύκαρα

Εξώφυλλο: Σύνθεση
Στέλιου Παπαμάρκου

ΛΕΥΚΑΡΑ

Τεύχος 22^ο

Ιούλιος - Οκτώβριος 2016

Επιμέλεια από
Συντακτική Επιτροπή

Ιδιοκτησία

ΔΗΜΟΣ ΛΕΥΚΑΡΩΝ

Επικοινωνία

τηλ.: +357 24342422

+357 24342822

φαξ: +357 24342769

email: info@lefkara.org.cy

web site: www.lefkara.org.cy

Σχεδιασμός - Εκτύπωση

Τυπογραφεία Νέα Εστία

τηλ.: +357 24638776

φαξ: +357 24638541

neaestia@cable.net.com.cy

Πεπραγμένα πενταετίας	3
Δράσεις και ενέργειες του Δήμου	9
Πρόσωπα	17
Από την Παράδοση	18
Οργανωμένα σύνολα	26
Κοινωνικά νέα	27

ΔΗΜΟΣ ΛΕΥΚΑΡΩΝ

Πεπραγμένα Πενταετίας

Είθισται, ο καθένας που αναλαμβάνει δημόσιο αξίωμα στο οποίο τον επέλεξε ο κόσμος με την ψήφο του, να κάνει δημόσια έναν απολογισμό στο τέλος της θητείας του αναλύοντας τις πράξεις και ενέργειές του, τα αποτελέσματά τους και τις δυσκολίες που αντιμετώπισε.

Το έργο, που μέρος του παρουσιάζεται πιο κάτω, είναι πολυσιχιδές και τα αποτελέσματα είναι ήδη εμφανή. Ο γενικός στόχος ήταν η ευημερία των δημοτών με πρωταρχικό μέλημα την τουριστική ανάπτυξη. Η δραματική μείωση της κρατικής χορηγίας, λόγω της οικονομικής κρίσης, επηρέασε την όλη δράση του Δήμου. Νοούμενου δε ότι τα λειτουργικά έξοδα και οι μισθοί είναι ανελαστικές δαπάνες, οι οικονομικές δυνατότητες που είχαμε ήταν πολύ περιορισμένες. Αναφέρω μόνο δύο αριθμούς. Το 2011, τελευταία χρονιά πριν από την κρίση, η κρατική χορηγία ήταν €1.098.345 ενώ το 2016 ήταν μόλις €651.666. Παρόλα αυτά, χάρη τόσο στον προγραμματισμό του Δημοτικού Συμβουλίου και την ευσυνειδησία των υπαλλήλων του Δήμου, επιτεύχθηκαν σημαντικές επιτυχίες. Όλους τους ευχαριστώ.

Τουρισμός

Όλα τα έργα και οι ενέργειες του Δήμου, όπως περιγράφονται πιο κάτω αποτελούν θεμέλιο και υποδομή για την τουριστική ανάπτυξη. Πέραν τούτων έγιναν και συγκεκριμένες δράσεις οι οποίες προωθούν άμεσα τον τουρισμό, όπως:

- Προώθηση του αθλητικού τουρισμού με τη διεξαγωγή των ευρωπαϊκών ποδηλατικών αγώνων Sunshinecup.
- Συμπερίληψη των Λευκάρων στην 7η διαδρομή κρασιού για τα δύο οινοποιεία της περιοχής.
- Συνεντεύξεις στα ΜΜΕ (εφημερίδες, τηλεόραση).
- Ντοκιμαντέρ για τα Λεύκαρα από γερμανικό, ρω-

σικό και ιαπωνικό κανάλι.

- Ενεργός συμμετοχή σε συνέδρια ξενοδόχων και τουριστικών πρακτόρων.
- Διαφημίσεις σε αεροπορικές εταιρείες και περιοδικά.
- Φιλοξενία τουριστικών πρακτόρων από την Κύπρο και το εξωτερικό.
- Φιλοξενία και προσφορά κεραστικών σε επισκέπτες σε εβδομαδιαία βάση.
- Πολύπλευρη παροχή διευκολύνσεων στο σύστημα του ANT1 για τα γυρίσματα της σειράς «Πρώτη Σταγόνα».

Σε αυτά προστέθηκε και η αναγνώριση των Λευκάρων από τον Σύνδεσμο Τουριστικών Πρακτόρων της Ιαπωνίας ως ένα από τα 30 ομορφότερα χωριά της Ευρώπης.

Τουριστικοί πράκτορες από την Ιαπωνία που πρόσφατα επισκέφτηκαν τα Λεύκαρα πληροφόρησαν τον Δήμαρχο ότι θα εντάξουν την κοινότητά μας στα τουριστικά τους πακέτα.

Έκδοση οδικού και τουριστικού χάρτη

Το γεγονός αυτό αποτελεί σημαντικότατο βήμα για την ενίσχυση του τουρισμού στην κοινότητα. Η έκδοση έγινε στα ελληνικά, αγγλικά και ρωσικά και έχει τοποθετηθεί σε εννιά περίοπτα σημεία του χωριού. Στη μια όψη των εκδόσεων υπάρχει ο τοπογραφικός χάρτης των Λευκάρων με όλα τα αξιοθέατα, καταστήματα, εστιατόρια, ξενοδοχεία, καφετέριες και ό, τι ενδιαφέρει έναν επισκέπτη. Στην άλλη όψη περιλαμβάνονται σύντομα και περιεκτικά όλα όσα αφορούν τα Λεύκαρα και την παράδοσή τους μέσα από πλούσιο φωτογραφικό υλικό. Η έκδοση κρίνεται πολύ επιτυχής και ήδη συμβάλλει στην εδραίωση των Λευκάρων ως τουριστικού προορισμού.

Κέντρο Χειροτεχνίας και Μουσείο Αργυροχοΐας

Είναι ένα έργο κόσμημα για τα Λεύκαρα και αποτελεί ένα ζωντανό κύτταρο πολιτισμού. Οι στόχοι του, που είναι η διατήρηση, ανάπτυξη και διάδοση της λευκαρίτικης παράδοσης του κεντήματος και αργυροχοΐας άρχισαν ήδη να υλοποιούνται.

Σε αυτή την προσπάθεια σημαντικό ρόλο έχει ο Σύνδεσμος Κεντητριών Λευκάρων με την αφιλοκερδή προσφορά του και τη συμμετοχή των μελών του σε όλες τις εκθέσεις που γίνονται στον χώρο. Στο κέντρο ήδη γίνονται εκθέσεις κεντημάτων, αργυροχοΐας, ζωγραφικής, εικόνων βυζαντινής τέχνης, παρουσιάσεις βιβλίων και άλλες πολιτιστικές εκδηλώσεις. Για το κέντρο

χειροτεχνίας έχει εκδοθεί ενημερωτικό έντυπο με όλες τις σχετικές πληροφορίες.

Οργάνωση των κεντητριών

Μια πολύ ουσιαστική ενέργεια του Δήμου είναι η οργάνωση των κεντητριών σε Σωματείο, με την επωνυμία «Σύνδεσμος Παραγωγής και Προβολής Λευκαρίτικου Κεντήματος». Τώρα το κέντημα εκφράζεται μέσα από επίσημο βήμα, γεγονός που του προσδίδει το απαιτούμενο κύρος. Οι οργανωμένες πια κεντήτριες συμμετέχουν σε εκδηλώσεις που αφορούν το κέντημα, πάντοτε σε συνεργασία με τη Δημοτική Αρχή.

Τυποποίηση του κεντήματος

Μετά από επίμονες και χρονοβόρες προσπάθειες του Δήμου έγινε επιτέλους κατορθωτή η τυποποίηση του λευκαρίτικου κεντήματος. Η τυποποίηση θα βοηθήσει πολλαπλά την αυθεντικότητα του κεντήματος, θα προστατεύσει εμπόρους και καταναλωτές και θα προσδώσει κύρος και σοβαρότητα στην εμπορία του προϊόντος. Αξίζει να σημειωθεί ότι από τα 800 μη αγροτικά προϊόντα της Ευρώπης που το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζήτησε να τύχουν προστασίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση, το μοναδικό που συμπεριλήφθηκε από την Κύπρο ήταν το λευκαρίτικο κέντημα.

Αναβάθμιση του περιοδικού

Το περιοδικό «Λεύκαρα» αναβαθμίστηκε ποιοτικά τόσο σε έκταση όσο και στο περιεχόμενο. Εκδίδεται σε τακτά χρονικά διαστήματα και διανέμεται δωρεάν σε όλα τα σπίτια, στα Λεύκαρα και στο εξωτερικό. Έχει αποκτήσει πιστούς φίλους και αποτελεί τον συνδετικό κρίκο των αποδήμων με τον τόπο τους. Έχουν εκδοθεί 15 τεύχη με ποικίλη και ενδιαφέρουσα ύλη όπως:

- Ενημέρωση των δημοτών για τις δραστηριότητες του Δήμου.
- Εκδηλώσεις του Φεστιβάλ
- Προσωπικότητες των Λευκάρων
- Ιστορίες από τη ζωή της κοινότητας.
- Χρονογραφήματα.
- Νέα των εκπαιδευτηρίων και του κατηχητικού.
- Οργανωμένα σύνολα της κοινότητας.
- Λευκαρίτες καλλιτέχνες.
- Ιστορία της μετανάστευσης.
- Οι κεντηματέμποροι.
- Κοινωνικά νέα.
- Διεθνείς διακρίσεις των Λευκάρων.
- Παλιές ιστορίες για να θυμούνται οι παλιοί και να μαθαίνουν οι νέοι.

Εκφράζω τις ευχαριστίες μου στη Συντακτική Επιτροπή που εντελώς αφιλοκερδώς δούλεψε για την έκδοση του περιοδικού.

Αναβάθμιση του Φεστιβάλ

Το ετήσιο Φεστιβάλ Τέχνης και Πολιτισμού αναβαθμίστηκε ποιοτικά και εμπλουτίστηκε με ποικιλία εκδηλώσεων. Πέραν των καθιερωμένων εκθέσεων κεντημάτων και αργυροχοΐας, εμπλουτίστηκε με εκθέσεις ζωγραφικής, φωτογραφίας, αγιογραφίας, περιηγήσεις μέσα στο χωριό, παρουσιάσεις βιβλίων. Η εμπλοκή των οργανωμένων συνόλων όπως των νέων μας και των κεντητριών, που πρόσφεραν εθελοντικά τις υπηρεσίες τους, καθιστά το φεστιβάλ υπόθεση όλης της κοινότητας.

Αναβίωση του Κέντρου Νεότητας

Μετά από ενέργειες του Δήμου έγινε κατορθωτή η οργάνωση των νέων των Λευκάρων στους οποίους παραχωρήθηκε το οίκημα του Δήμου. Το Κέντρο Νεότητας έγινε μέλος του Κυπριακού Οργανισμού Νεότητας και μέλος της Επαρχιακής Επιτροπής Κέντρων Νεότητας Λάρνακας – Αμμοχώστου. Έχει δραστηριοποιηθεί με σημαντική προσφορά στις εκδηλώσεις του Δήμου.

Νοικοκύρεμα των υπηρεσιών του Δήμου

Για την καλύτερη λειτουργία των Υπηρεσιών του και για να είναι συνεπής με τις οδηγίες της Γενικής Ελεγκτικής Υπηρεσίας του κράτους, ο Δήμος έχει καταρτίσει τα ακόλουθα μπρώτα τα οποία δεν υπήρχαν: προσφορών, πεζοδρομίων, σχισμάτων, περιουσιακών στοιχείων, πινάκων, επίπλων, αποθήκης, αγορών, υπαλλήλων.

Περιβάλλον – Καθαριότητα

Μέλημά μας πάνω σε καθημερινή βάση είναι το περιβάλλον και η καθαριότητα τόσο μέσα όσο και έξω από το χωριό.

Ο σκυβαλότοπος του Δήμου στον δρόμο Βαβατσιανιάς καταργήθηκε και έγινε χώρος πρασίνου με κονδύλια της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Για την ανακύκλωση χαρτιού και πλαστικού τοποθετήθηκαν σε συνεργασία με εταιρεία 12 μεγάλοι κάδοι σε τρία σημεία της κοινότητας.

Καθορίστηκε συγκεκριμένος χώρος για την τοποθέτηση κλαδεμάτων προς εξυπηρέτηση των Δημοτών.

Η Επιτροπή Περιβάλλοντος του Δήμου προχώρησε σε δενδροφύτευση σε αρκετές περιοχές. Στον περίβολο της εκκλησίας Αγίου Γεωργίου (οξύ) δημιουργήθηκε ένα μικρό άλσος.

Τοπικό Σχέδιο

Το Τοπικό Σχέδιο επιβλήθηκε στα Λεύκαρα ήδη από το 2003 με απόφαση του Υπουργείου Εσωτερικών. Δεν υπήρξε καμιά βελτίωση του μέχρι το 2012. Ο Δήμος τότε ανέλαβε εκστρατεία προλαμβάνοντας ειδικούς για την κατάρτιση νέου Τοπικού Σχεδίου. Μετά από τις έντονες ενέργειες του Δήμου, τη συζήτηση του Πολεοδομικού Συμβουλίου και τη δημόσια ακρόαση των απόψεων των δημοτών, πήραμε διαβεβαίωση από τον πρόεδρο του Πολεοδομικού Συμβουλίου ότι μέχρι το τέλος αυτού του χρόνου θα εκπονηθεί νέο Τοπικό Σχέδιο που θα ικανοποιεί τις ανάγκες των κατοίκων.

Τουρκοκυπριακές περιουσίες

Ο Δήμος μας έχει καταγράψει με πλήρη στοιχεία όλα τα Τ/Κ τεμάχια, οικίες και οικοπέδα που βρίσκονται μέσα στο χωριό και που συνολικά φτάνουν τον αριθμό 112. Συγκεκριμένα για κάθε τεμάχιο έχει καταγραφεί: το ονοματεπώνυμο του κατόχου, η οδός, το Φύλλο/Σχέδιο, το τεμάχιο του κτηματολογίου και καταπόσο η οικία είναι κατοικημένη (Κ) ή ακατοίκητη (Α). Τον κατάλογο αυτό παραδώσαμε στον κηδεμόνα Τ/Κ περιουσιών, Υπουργό Εσωτερικών Σωκράτη Χάσικο και στην Επαρχιακή Διοίκηση για αξιολόγηση και παραπέρα ενέργειες.

Θέση και πολιτική του Δήμου μας την οποία υποβάλαμε στην αρμόδια αρχή είναι να επιδιωρωθούν οι ακατοίκητες οικίες το συντομότερον δυνατό και να δοθούν κατά προτίμηση σε νέα ζευγάρια και όχι μόνο που προτιμούν να κατοικήσουν στα Λεύκαρα με προτεραιότητα στους πρόσφυγες.

ΚΕ.ΠΟ (Κέντρο Πολίτη)

Εκμεταλλεούμενοι την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για δημιουργία τριών Κέντρων Πολίτη (ΚΕ.ΠΟ) στην ύπαιθρο, κινηθήκαμε αποφασιστικά προς διάφορες κατευθύνσεις και πετύχαμε ένα από τα κέντρα αυτά να γίνει στα Λεύκαρα. Σε στενή συνεργασία με τον Διευθυντή των Ταχυδρομείων, τον οποίον και ευχαριστούμε θερμά, άρχισε η διαδικασία τεχνικών λεπτομερειών για κατασκευή του κέντρου παράλληλα με την υπόλοιπη εργασία που απομένει να γίνει στο Πολυδύναμο Συνεδριακό Κέντρο όπου και θα στεγαστεί.

Το ΚΕ.ΠΟ Λευκάρων θα εξυπηρετεί γύρω στις 11000 κατοίκους της ευρύτερης περιοχής Λευκάρων και αναμένεται να δώσει νέα ώθηση στην ανάπτυξη της κωμόπολής μας.

Πολυδύναμο Συνεδριακό Κέντρο

Το Πολυδύναμο Συνεδριακό Κέντρο έχει και αυτό τη δική του ιστορία. Η ιδέα άρχισε να διαμορφώνεται το 2003.

Το 2009-2010, επί προηγούμενου Δ.Σ, αναθεωρήθηκαν τα σχέδια, εξασφαλίστηκε πολεοδομική και οικοδομική άδεια και το έργο κοστολογήθηκε στο ποσό των €1.611.800. Με προσπάθεια του τότε Δημάρχου άρχισαν οι εργασίες με τη συμβολή του Δήμου μας κατά 1/3 της δαπάνης με δάνειο €540.000 που συνήφθηκε από τη Συνεργατική Τράπεζα. Δυστυχώς, λόγω ασυνέπειας του εργολάβου, το έργο σταμάτησε

στα μέσα του 2012. Να σημειωθεί εδώ ότι εργοδότης του έργου είναι η Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας.

Λόγω της εμπλοκής της Κεντρικής Επιτροπής Αλλαγών και Απαιτήσεων (ΚΕΑΑ), της Γενικής Εισαγγελίας, του Ανωτάτου Δικαστηρίου, του Γενικού Λογιστηρίου και γενικά λόγω γραφειοκρατίας το έργο δεν προχωρούσε.

Μετά από πολλές προσπάθειες εισακούστηκε η εισήγηση μας για καταγγελία του συμβολαίου με τον εργολάβο. Έγιναν οι σχετικές μελέτες και επιμετρήσεις, αποδεδειγμένη κονδύλι €480.000 και το έργο αναμένεται να ολοκληρωθεί, όπως μας διαβεβαίωσε ο επαρχιακός μηχανικός, τέλος αυτού του χρόνου.

Αιολικό πάρκο

Όπως είναι γνωστό είχε εξασφαλιστεί άδεια από το Υπουργείο Εσωτερικών για το Αιολικό Πάρκο στις αρχές Φεβρουαρίου 2013, πριν την ανάληψη των καθηκόντων της νέας Κυβέρνησης.

Ο νέος Υπουργός ακύρωσε την άδεια γιατί μερικές ανεμογεννήτριες βρίσκονταν σε περιοχή που καλύπτει το σχέδιο Natura 2000. Από τις 20/03/2013 άρχισε ένας αγώνας δρόμου από την εταιρεία με τη συμπράταση και βοήθεια του Δήμου μας για την εξεύρεση άλλων κτημάτων εκτός Natura για την τοποθέτηση αυτών των γεννητριών.

Να αναφέρουμε ότι για το εν λόγω έργο εμπλέκονται πάρα πολλές υπηρεσίες όπως το Τμήμα Δασών, η πυροσβεστική, οι υπηρεσίες θήρας, γεωλογικής επισκόπησης, περιβάλλοντος, η αστυνομία, το κτηματολόγιο, η πολεοδομία.

Έγιναν υπό την πίεση του Δήμου πολλές συνεδρίες για την επίσηυσή του. Σύμφωνα με την εταιρεία που ανέλαβε το έργο επίκειται η τελική μελέτη και η εξασφάλιση πολεοδομικής άδειας για να αρχίσει σύντομα η υλοποίησή του.

Ανάπλαση κεντρικής πλατείας

Για το έργο έχουν ολοκληρωθεί τα κατασκευαστικά σχέδια, έγιναν οι μελέτες από τις υπηρεσίες κοινής ωφελείας (ΑΗΚ, ΑΤΗΚ) εξασφαλίστηκε έγκριση από τα Δημόσια Έργα, το Τμήμα Περιβάλλοντος και το Τμήμα Αρχαιοτήτων. Σύμφωνα με το Τμήμα Πολεοδομίας προγραμματίζεται η έναρξη υλοποίησης του έργου εντός του 2016 και θα υποβληθεί για συγχρηματοδότηση από τα Ευρωπαϊκά κονδύλια της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ξενοδοχείο “ΑΓΟΡΑ”

Είναι γνωστή σε όλους η ιστορία του ξενοδοχείου «ΑΓΟΡΑ». Μόλις αναλάβαμε αρχίσαμε τις διαδικασίες αξιοποίησής του. Είχαμε επανειλημμένες συναντήσεις με την εκκλησιαστική επιτροπή, στην οποία ανήκει το οικοπέδο, με την Ιερά Μητρόπολη Τριμυθούντος και τον ίδιο τον Μητροπολίτη, καθώς επίσης και με τον Αρχιεπίσκοπο Κύπρου.

Να σημειώσουμε εδώ ότι το χρέος του Οργανισμού Αναπτύξεως Λευκάρων από το δάνειο που συνήψε από τους δανειστικούς επιτρόπους για την ανέγερση του ξενοδοχείου, ανέρχεται με τα σημερινά δεδομένα στις €512.812. Λόγω αδυναμίας των πιο πάνω φορέων να αναλάβουν την εξόφληση του χρέους και ως εκ τούτου να αποκτήσουν την κυριότητα του ξενοδοχείου, προσφύγαμε στο Γενικό Λογιστήριο του κράτους και συγκεκριμένα στη Γενική Λογίστρια με την εισήγηση για εκποίησή του.

Μετά από πολλές και χρονοβόρες διαδικασίες τριών χρόνων έγινε εκτίμηση από το κτηματολόγιο και στις 31 Ιανουαρίου 2016 έγινε δημόσιος πλειστηριασμός χωρίς όμως να υπάρξει ενδιαφερόμενος. Κατόπιν τούτου προσπαθήσαμε και βρήκαμε δύο εταιρείες η καθεμιά από τις οποίες υπέβαλε προς το Γενικό Λογιστήριο γραπτές προτάσεις για την αγορά και αξιοποίηση του ξενοδοχείου. Μένει τώρα στους δανειστικούς επιτρόπους να πάρουν την τελική απόφαση. Ελπίζουμε σε θετικό αποτέλεσμα.

Χρηστή διοίκηση

Το 2012, όταν αναλάβαμε τη Δημαρχία το χρέος του Δήμου σε εμπορικές τράπεζες, σε κυβερνητικά δάνεια και στο τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων ανερχόταν σε € 2.957.629. Αναλυτικά :

Δάνεια Δήμου: € 1.482.041
Κυβερνητικά : € 337.831
Τμ. Αναπτ. Υδάτων: € 1.137.757
(€612.794 + €524.963 τόκοι)

Αντίθετα η κρατική χορηγία μειώθηκε το 2012 σε σχέση με το 2011 κατά € 337.630. Επί πλέον από το 2012 άρχισαν οι αποπληρωμές των δανείων με δόσεις, όπως φαίνεται στο πιο κάτω πίνακα:

2012	€ 98.609
2013	€106.323
2014	€106.443
2015	€168.942
2016	€168.942
Σύνολο	€649.259

Ουσιαστικά τα έσοδα του Δήμου μας το 2012 μειώθηκαν κατά €436.239. Γενικά συγκρίνοντας τα έσοδα του Δήμου αυτή την πενταετία 2012-2016 σε σχέση με την προηγούμενη πενταετία 2006-2011 προκύπτει μείωση κατά €2.423.040.

Φάνηκε δηλαδή ότι η οικονομική κρίση άρχισε από την πρώτη χρονιά που αναλάβαμε να τρίζει τα δόντια της.

Κάτω υπό αυτές τις άσχημες οικονομικές συνθήκες έπρεπε να πάρουμε δραστικά μέτρα εξοικονόμησης, για να μπορέσουμε να επιβιώσουμε και να ανταποκριθούμε κατά το δυνατό στις συνεχώς αυξανόμενες ανάγκες του Δήμου εκπληρώνοντας παράλληλα και τις συμβατικές μας υποχρεώσεις.

Με σωστό προγραμματισμό, ιεράρχηση υποχρεώσεων, μείωση αχρείαστων εξόδων, αποκοπές εκεί που μπορούσαμε, μείωση επιδομάτων και υπερωριών, καταφέραμε να επιβιώσουμε χωρίς να εγκαταλείψουμε τη συνεισφορά μας στα οργανωμένα σύνολα. Εφαρμόζοντας την ίδια οικονομική πολιτική όλα τα χρόνια της θητείας μας στη Δημαρχία καταφέραμε να διατηρήσουμε τον Δήμο μας σε ψηλά επίπεδα και με ενέργειες και δράσεις τον αναδείξαμε ακόμα περισσότερο αυξάνοντας κατακόρυφα την επισκεψιμότητά του, την ευημερία της κοινότητας και την εύρυθμη λειτουργία θεσμών και επιχειρήσεων.

Όλες οι πιο πάνω ενέργειες συνέβαλαν στην αναβάθμιση της κοινότητας και στην προβολή της εντός και εκτός Κύπρου. Έχω την πεποίθηση ότι με τα έργα της τελευταίας πενταετίας καταφέραμε να βάλουμε τα Λεύκαρα στον Παγκόσμιο Τουριστικό χάρτη. Η αύξηση του τουρισμού είναι κατακόρυφη με όλες τις ευεργετικές συνέπειες για την κοινότητα. Ειδικότερα, ο αριθμός τουριστικών κλινών έφτασε τις 69, λειτούργησαν τα τελευταία χρόνια 15 νέα καταστήματα και εστιατόρια. Όλα αυτά χάρη στις συνεχείς και άοκνες προσπάθειες του Δημοτικού Συμβουλίου.

36^ο ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΛΕΥΚΑΡΩΝ

Έγινε και φέτος μεταξύ 12 και 19 Αυγούστου, το καθιερωμένο φεστιβάλ τέχνης και πολιτισμού που οργανώνει ο Δήμος το οποίο παρακολούθησε πλήθος κόσμου από όλη την Κύπρο και το εξωτερικό. Το φεστιβάλ εξακολουθεί σταθερά να ανανεώνεται με εκδηλώσεις διατηρώντας πάντα την ποιότητά του.

Τα εγκαίνια τέλεσε ο Υπουργός Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Μάριος Δημητριάδης ο οποίος στην ομιλία του τόνισε την πολιτιστική σημασία της λευκαρίτικης παράδοσης και τη συμβολή των Λευκάρων στον Κυπριακό τουρισμό.

Ο Δήμαρχος ανέφερε μεταξύ άλλων: «Εάν για τον καθένα η διατήρηση άρρηκτων δεσμών με τις πολιτιστικές του ρίζες είναι φυσική υποχρέωση, για μας τους λευκαρίτες αυτό αποτελεί ιερό καθήκον γιατί το λευκαρίτικο είναι μια δημιουργία μοναδική στον κόσμο που εκφράζει κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο την ευαισθησία, τη φαντασία και την ευρηματικότητα του λαού μας» και ακόμα «Κατευθυντήρια γραμμή των δράσεων του Φεστιβάλ είναι η δημιουργία εκείνων των προϋποθέσεων που θα επιτρέψουν την περαιτέρω ενίσχυση, καθιέρωση, προβολή και διάδοση του κεντήματος».

Κατά τη διάρκεια του φεστιβάλ έγιναν τα επίσημα εγκαίνια του Κέντρου Χειροτεχνίας Λευκάρων, το οποίο αποτελεί ένα κύτταρο διατήρησης της ζώσας παράδοσης στο οποίο θα καλλιεργούνται οι κατεξοχήν λευκαρίτικες τέχνες του κεντήματος και της αργυροχοΐας.

Μεταξύ των εκδηλώσεων αναφέρουμε ενδεικτικά τις εκθέσεις κεντημάτων, αργυροχοΐας, ζωγραφικής, την έκθεση παραδοσιακών μηχανημάτων για την αργυροχοΐα όπως λειτουργούσε στα Λεύκαρα τη δεκαετία του '60.

Ξεχωριστή ήταν η συμβολή του Κέντρου Νεότητας, το οποίο έλαβε μέρος στη θεατρική παράσταση, οργάνωσε διαδρομές περιήγησης και ξενάγηση στα στενά δρομάκια κα άλλα αξιοθέατα του χωριού, επίσης οργάνωσε συναυλία με μοντέρνα μουσική και τραγούδια.

Η ΑΠΕΛ πραγματοποίησε το καθιερωμένο μπαράκι και χοροεσπερίδα.

Ξεχωριστή επιτυχία σημείωσε η έκθεση μέσα στους χώρους του Κέντρου Χειροτεχνίας με έργα τέχνης κατ'εξοχήν δημιουργιών που κατάγονται ή έχουν σχέση με τα Λεύκαρα.

Ο λευκαρίτης τραγουδιστής Κώστας Χατζηχριστοδούλου με το συγκρότημα εγχόρδων Ζαχαρία Μουζάκη τραγούδησε επιτυχίες του Μάριου Τόκα και άλλων συνθετών στα εγκαίνια του φεστιβάλ.

Στην αυλή της εκκλησίας του Τιμίου Σταυρού ερμήνευσε μαζί με τη χορωδία του Δήμου υπό τη διεύθυνση της Σταυρούλας Βαλιαντή το έργο θεογενήτωρ Μαρία.

Χρόνο με το χρόνο οι εκδηλώσεις του φεστιβάλ αναβαθμίζονται ποιοτικά, η συμμετοχή των οργανωμένων συνόλων και του κόσμου γίνεται πιο ουσιαστική και το φεστιβάλ αποτελεί σημείο αναφοράς για την κοινωνία των Λευκάρων.

Εγκαίνια Κέντρου Χειροτεχνίας

Το Κέντρο Χειροτεχνίας Λευκάρων εγκαινιάστηκε επίσημα από τον Ευρωβουλευτή Τάκη Χατζηγεωργίου μετά από αγιασμό που τέλεσε ο μητροπολίτης Τριφυθούτσος και πρόεδρος Λευκάρων κ.κ. Βαρνάβας.

Ένα αναγκαίο εδώ και δεκαετίες έργο της τάξης των 200 χιλιάδων ευρώ αποτελεί πραγματικότητα χάρη στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τον Δήμο Λευκάρων και την Εκκλησιαστική Επιτροπή Τιμίου Σταυρού.

Δημιουργήθηκε με στόχο τη διατήρηση, την ανάπτυξη και τη συνέχιση της λευκαρίτικης παράδοσης στο κέντημα και την αργυροχοΐα.

Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης ο Διευθυντής του Οργανισμού Τυποποίησης κ. Πάμπος Καμμάς παρέδωσε στον Δήμαρχο το πιστοποιητικό τυποποίησης του λευκαρίτικου κεντήματος.

Δραστηριότητες του Κέντρου είναι η προσφορά τεχνικής βοήθειας, καθοδήγησης, συνεργασίας με τους βιοτέχνες, επιμόρφωσης όσων ασχολούνται με την παράδοση και συμμετοχή σε εκθέσεις και άλλες πολιτιστικές εκδηλώσεις τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό.

Ο Δήμαρχος κ. Σάββας Ξενοφώντος στην ομιλία του τόνισε: «Έγινε αίτηση προς της Ευρωπαϊκή Ένωση για συγχρηματοδότηση του έργου από τα κονδύλια που διατίθενται για την αγροτική ανάπτυξη. Η ανταπόκριση ήταν θετική και με κονδύλι €117.000 και με δάνειο από την Εκκλησιαστική Επιτροπή ύψους €80.000 ολοκληρώθηκε το έργο.

Ακολούθησε η επίπλωση του Κέντρου σύμφωνα με τις υποδείξεις της πολεοδομίας.

Το Κέντρο έχει ήδη εγγραφεί και στον Έφορο εταιρειών και θα διοικείται από την εκάστοτε Εκκλησιαστική Επιτροπή και τον Θρονικό Επίτροπο.

Ως Δήμος προχωρήσαμε στην εκτύπωση διαφημιστικών φυλλαδίων στα ελληνικά, αγγλικά και ρωσικά και και φωτογραφικού υλικού με κεντήτριες και αργυροχόους. Επειδή δε μέσα στους στόχους του Κέντρου περιλαμβάνεται και η ανάδειξη της τέχνης της αργυροχοΐας, προχωρήσαμε στην αγορά μηχανημάτων αργυροχοΐας για να δημιουργηθεί μικρός εκθεσιακός χώρος με φωτογραφίες αργυροχόων και άλλες στις οποίες να φαίνονται οι διαδικασίες της δουλειάς τους. Η οργάνωση των εν ενεργεία κεντητριών σε Σύνδεσμο ώστε να αποτελέσουν την κύρια δύναμη για την επίτευξη των στόχων του Κέντρου αποτέλεσε βασική μας φροντίδα».

Το Κέντρο Χειροτεχνίας ως χώρος πολιτιστικών εκδηλώσεων

Στιγμιότυπο από την παρουσίαση του βιβλίου του Δρ. Μιχάλη Σταυρινού: «Το Δημοψήφισμα για Απόσχιση της Σκωτίας από το Ηνωμένο Βασίλειο και το Διεθνές Δίκαιο».

Έκθεση έργων καλλιτεχνών που έχουν σχέση με τα Λεύκαρα.

Εύρος Α. Ευρυβιάδης

Τούλα Παρίτιη

Ονειροδιαδρομές στο χτες και το αύριο

Αποτελεί μια παράδοση η οργάνωση περιηγήσεων από το Κέντρο Νεότητας κατά τις οποίες, ντόπιοι και ξένοι ξεναγούνται στα γνωστά και αθέατα αξιοθέατα των Λευκάρων, κατά τη διάρκεια του Φεστιβάλ.

Η περιδιάβαση περιλάμβανε προσφορά ποτού, ξηρών καρπών, λουκουμιών, ζωντανή μουσική και τραγούδι.

Η ξενάγηση κορυφώθηκε κατά τις νυκτερινές ώρες με τη συναυλία του Μύρωνα Στρατή και Ησάια Ματιάμπα στην αυλή του Δημοτικού Σχολείου.

Θεατρική παράσταση

Η φετινή θεατρική παράσταση ανεβάστηκε από τη θεατρική ομάδα του Δήμου με το έργο « Ο φίλος μου ο Λευτεράκης» του Αλέκου Σακελλάρη σε σκηνοθεσία Χρίστου Πατάτα και σκηνογραφία Ανδρέα Παρασκευά.

Η παράσταση καταχειροκροτήθηκε και απέσπασε πολύ θετικά σχόλια.

Η ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ «Ο ΦΙΛΟΣ ΜΟΥ Ο ΛΕΥΤΕΡΑΚΗΣ»

Αχιλλέας Ιωάννου

Οι εκδηλώσεις του 36ου Φεστιβάλ Λευκάρων ήταν πραγματικά πολύ πετυχημένες. Ο κόσμος, Λευκαρίτες και επισκέπτες, στο τέλος κάθε βραδιάς, σχολίαζαν ικανοποιημένοι αυτά που παρακολούθησαν, αλλά πάνω απ' όλα, αποχωρούσαν με το χαμόγελο στα χείλη. Ωστόσο μια βραδιά που δημιούργησε ευχάριστη ατμόσφαιρα και αποτέλεσε ξεχωριστό στίγμα αναφοράς ήταν η θεατρική παράσταση.

Το έργο του Αλέκου Σακελλάρου «Ο Φίλος μου ο Λευτεράκης» ανεβάστηκε από την Ερασιτεχνική Θεατρική Ομάδα Λευκάρων. Στους παλιότερους είναι καλά γνωστό το έργο αυτό, γιατί παίχτηκε από διάφορους ελληνικούς θιάσους με κορυφαίους Έλληνες ηθοποιούς, ενώ αργότερα γυρίστηκε κινηματογραφική ταινία από τον Σακελλάρου, που ξεχώρισε κι αγαπήθηκε από το κοινό.

Η παράσταση είχε για σκηνοθέτη αλλά και υπεύθυνο επιλογής μουσικής τον Χρίστο Πατάτα. Ο Χρίστος έχει μια αρκετά μεγάλη πείρα στη σκηνοθεσία, κάτι που τον βοήθησε να δει το έργο με άνεση και διορατικότητα. Για σκηνογράφος και υπεύθυνος κοστούμιών ήταν ο πεπειραμένος και με δημιουργική διάθεση Ανδρέας Παρασκευά. Στην ψηφιοποίηση της μουσικής βοήθησε ουσιαστικά ο Λεωνίδας Λεωνίδου, ενώ το «Green village Lefkara shop» παραχώρησε γυναικεία φορέματα για τις ανάγκες του έργου.

Τόσο ο σκηνοθέτης όσο κι ο σκηνογράφος κατάφεραν να δημιουργήσουν ένα πλαίσιο μέσα στο οποίο κινούνταν οι ερασιτέχνες ηθοποιοί που άνετα δημιουργούσαν την εντύπωση πως κάποιοι άνθρωποι, φαινομενικά ξένοι μεταξύ τους, μα συνάμα ενωμένοι με μικρούς- μικρούς κρίκους, δρούσαν και δραστηριοποιούνταν σ' ένα αθηναϊκό κλίμα μιας παλιότερης εποχής. Αληθινά το πέτυχαν σε μεγάλο βαθμό. Υπήρξαν στιγμές που αισθανόσουν πως κυκλοφορούσες σε μια όμορφη Αθήνα και σχετιζόσουν με τα πρόσωπα του έργου.

«Ηθοποιοί σημαίνει φως....». Το φως αυτό πηγάζει εκ των έσω και φωτίζει τους θεατές μετατρέποντάς τους σε ενεργά συμπαριστάμενους στη δράση της σκηνής. Το θέατρο αποτελούσε εικόνα της κοινωνίας και αναπόσπαστο τμήμα της ζωής από τα χρόνια του Περικλή. Είναι και σήμερα μια έκφανση που εξωτερικεύει σκέψεις, αισθήματα και επιθυμίες, διάθεση και καθοριστικές πραγματώσεις.

Στη διανομή των ρόλων ο Παράσχος Τσολιάς ήταν ο Θοδωράκης, η Ελεάνα Βασιλείου ενσάρκωσε την Φωφώ, η Αλεξία Νικολάου ήταν η Κατίνα, η Νικολέτα Σωτηριάδη ήταν η Ελένη, ο Ανδρέας Σταυρινού έγινε Θανάσης, ο Ανδρέας Αντωνίου ήταν ο Λευτεράκης, η Σεβαστή Καζαμία έπαιζε τη Ρένα, ενώ ο Νικόλας Σταφυλάκης ήταν ο γιατρός.

Τα νεαρά παιδιά, αλλά και δύο – τρεις πιο πεπειραμένοι, κατάφεραν να μπουν στο πετσί του ρόλου τους και ενεργούσαν σαν πολύπειροι επαγγελματίες. Συνήθως ένα μεγάλο ποσοστό του κόσμου μένει στα ρηχά και λέει: «να ο Παράσχος, να η Ελεάνα». Ένα άλλο τμήμα του κόσμου διαπιστώνει πως η Αλεξία έγινε τώρα Κατίνα, η Νικολέτα μετατράπηκε σε Ελένη και ο Ανδρέας έγινε Θανάσης. Ένα άλλο μικρό ποσοστό όχι μόνο αντί του Ανδρέα βλέπει το Λευτεράκη, αντί της Σεβαστής βλέπει τη Ρένα, αντί του Νικόλα βλέπει το γιατρό, αλλά ταυτίζεται μ' αυτούς, συμμετέχει στα δρώμενα επί σκηνής, συμπάσχει.

Αυτή τη φορά τα παιδιά των Λευκάρων, παρά τα μικρολαθάκια που έγιναν, εξέπεμψαν πραγματικό φως, που έκανε τους θεατές να συγκινηθούν, να νιώσουν τα αισθήματα των ηρώων του έργου και να συμμετέχουν νοερά στην παράσταση. Ξεσήκωσαν, το θεατρόφιλο κοινό που χειροκρότησε θερμά τους ηθοποιούς, εκφράζοντας την ικανοποίησή του.

Μαζί με όλο το κοινό, συμμετέχοντας κι εγώ προσωπικά, εκφράζω τα θερμά μου συγχαρητήρια προς τους ηθοποιούς τον σκηνοθέτη, τον σκηνογράφο και τους λοιπούς συντελεστές. Προσδοκούμε σε μελλοντικές παραστάσεις αν όχι καλύτερες, τουλάχιστο πετυχαίνοντας το ίδιο επίπεδο.

Η συμμετοχή της Α.Π.Ε.Λευκάρων στο Φεστιβάλ

Το καλοκαίρι είναι περίοδος ξεκούρασης και ανασύσταξης για το αγωνιστικό τμήμα της Α.Π.Ε.Λευκάρων καθώς οι αγωνιστικές υποχρεώσεις ξεκινούν τον Οκτώβριο. Τα μέλη του συμβουλίου όμως ήταν σε εγρήγορση για τη σωστή και επιτυχημένη διοργάνωση των εκδηλώσεων που ανέλαβε το Σωματείο στα πλαίσια του Φεστιβάλ Λευκάρων 2016. Πρώτη χρονικά εκδήλωση στις 12 Αυγούστου με το καθιερωμένο πλέον 'Μπαράκι της ΑΠΕΛ' στην οροφή του Δημοτικού Χώρου Στάθμευσης όπου οι DJ Leon και DJ Town χάρισαν σε μικρούς και μεγάλους ένα όμορφο βράδυ. Η χοροεπιδείξις αποτέλεσε την κύρια εκδήλωση του Σωματείου και έγινε στις 15 Αυγούστου στην αυλή του Δημοτικού σχολείου. Με την ευκαιρία της κατάκτησης τόσο του Πρωταθλήματος, όσο και του Κυπέλλου η εκδήλωση απέκτησε εορταστικό χαρακτήρα. Το μουσικό σχήμα "Δίας" με τον Παναγιώτη Χαραλάμπους στο βιολί, Νεόφυτο Παστελίδη αρμόνιο, τον Δημήτρη Παπαδόπουλο μπουζούκι και τη Δώρα Γεωργίου στο τραγούδι μας ταξίδεψε σε ήχους λαϊκών και ρεμπέτικων. Το Ζάππειο Πάλας (Δερύνεια) ετοίμασε το φαγητό. Τα ποτά της εταιρίας ΚΕΟ φρόντισαν για το κέφι και οι λεβέντικοι χοροί για τη διασκέδαση. Αποκορύφωμα της βραδιάς η βράβευση της ομάδας από τον Δήμαρχο Λευκάρων κ. Σάββα Ξενοφώντος για τις φετινές επιτυχίες. Επίσης, στα πλαίσια της εκδήλωσης το Σωματείο βράβευσε για την προσφορά τους στην ομάδα τους παλαίμαχους ποδοσφαιριστές Πιερή Ραουνά, Χάρη Ραουνά, Αβράμη Βασιλείου και τον Ανδρέα Παύλου, οι οποίοι αποτελούν σημαντικό και αναπόσπαστο μέρος της ιστορίας της ΑΠΕΛ.

Μετά τη φετινή ονειρεμένη πορεία που έφερε την κατάκτηση του νταμπλ το σωματείο μας ένωσε την ανάγκη να βραβεύσει τρεις σημαντικούς ανθρώπους στην επίτευξη αυτής της επιτυχίας, τους προπονητές-παίκτες Μιχάλη Παύλου και Βαλάντη Χαραλάμπους και τον αρχηγό και πρώτο σκόρερ της ομάδας Γιώργο Κοσμά.

Τα μέλη του Συμβουλίου θέλουμε να ευχαριστήσουμε από καρδιάς όλους όσους έδωσαν το παρόν τους και γιόρτασαν μαζί μας στηρίζοντας με αυτό τον τρόπο τις προσπάθειες της Α.Π.Ε.Λευκάρων. Επίσης θα θέλαμε να εκφράσουμε τις θερμές μας ευχαριστίες σε όλους εκείνους που μας στήριξαν τη χρονιά που πέρασε κάνοντας την αρχή από τον κύριο χορηγό μας, τον Δήμο Λευκάρων. Θερμές ευχαριστίες στον φίλο Παναγιώτη Θεοφάνους της εταιρίας Ακουστικά Κέντρα Κύπρου καθώς και τον φωτογράφο Σταύρο Νικολάου από το Marrena Photostory που είναι χορηγοί στις στολές. Ένα μεγάλο ευχαριστώ προς την οικογένεια Χατζηαδάμου για τη διαχρονική στήριξη τους, τον φίλο Ανδρόνικο Ρούβη της εταιρίας Pair Quality Link και τον κ. Μιχαλάκη Γαβριήλ της εταιρίας G&P Mikel που βοήθησαν για την αγορά αθλητικού υλικού, καθώς και το φαρμακείο Λάμπρος Λάμπρου. Επίσης, τον Μιχάλη Μεληνιώτη και το Φαρμακείο Ανδρέα Χριστοφόρου για τις χορηγίες τους στην εφηβική ομάδα της ΑΠΕΛ.

Κλείνοντας, θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε τους φίλους και τα μέλη του σωματείου για τη διαρκή και έμπρακτη συμπαράστασή τους και να τους ενημερώσουμε ότι με την ευκαιρία της κατάκτησης του νταμπλ η φετινή κάρτα μέλους θα είναι επετειακή και θα τιμάται προς € 10,00.

ΓΙΟΡΤΗ ΤΟΥ ΤΤΑΒΑ

Τα Λεύκαρα, είναι κέντημα, είναι αργυροχοΐα, είναι τα στενά δρομάκια, είναι τα πετρόκτιστα σπίτια αλλά είναι και ο τταβάς.

Ένα έδεσμα καθαρά τοπικό, πεντανόστιμο με πολύ χαρακτηριστική γεύση που μυρίζει Λεύκαρα.

Έτσι η ιδέα του Δήμου να οργανώσει για μια ακόμη χρονιά μια γιορτή κατά την οποία θα προσφέρεται δωρεάν τταβάς έτυχε θερμής ανταπόκρισης από τους λευκαρίτες άλλα και από τους επισκέπτες.

Η γιορτή πραγματοποιήθηκε στις 11 του Σεπτεμβρίου, στην αυλή του Δημοτικού Σχολείου και η συμμετοχή

του κόσμου ήταν αθρόα.

Οι νοικοκυρές της κοινότητας ετοίμασαν, αφιλοκερδώς και με πολλή προθυμία, δεκάδες τταβάδες για τους επισκέπτες.

Τα Λεύκαρα είχαν την τιμητική τους, τα φουρνιά μέσα στις αυλές ήταν αναμμένα και οι τταβάδες άχνιζαν και μοσχοβολούσαν.

Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης οι χορευτικές ομάδες του Δήμου χόρεψαν παραδοσιακούς χορούς και τραγούδησε κυπριακά τραγούδια ο συγχωριανός μας Γιώργος Μηνά.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΛΕΥΚΑΡΩΝ ΣΤΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Από τις 15.09.2016 – 18.09.16 πραγματοποιήθηκε στο Desborough της Αγγλίας συνέδριο με θέμα:

Πώς επηρέασε τους κατοίκους των μικρών Δήμων της Ευρώπης η εισδοχή νέων χωρών το 2004.

Το συνέδριο ήταν το τελευταίο από μια σειρά συναντήσεων που έχουν γίνει τα τελευταία 2 χρόνια σε διάφορες ευρωπαϊκές πόλεις (Ισπανία, Λιθουανία, Γερμανία, Σλοβενία, Σλοβακία) μέσα στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού προγράμματος CHARTER.

Στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού προγράμματος Charter Youth European Program πραγματοποιήθηκε η τελευταία συνάντηση του συνεδρίου 2015-2016 με θέμα «Goodbye to waste food and hello to sustainable consumption of food». Το συνέδριο έλαβε χώρα στο Samuel της Πορτογαλίας από τις 8 μέχρι 11 Σεπτεμβρίου 2016. Ο δήμος εκπροσωπήθηκε από τριμελή ομάδα του διοικητικού συμβουλίου του Κέντρου Νεότητας Λευκάρων.

Στόχος του προγράμματος ήταν η συνάντηση των συμμετεχόντων στα προηγούμενα σεμινάρια έτσι ώστε να ολοκληρωθεί το έργο που είχε ξεκινήσει για την εξοικονόμηση τροφίμων. Αφού μας καλωσόρισαν, παρακολουθήσαμε διάλεξη με θέμα τους τρόπους με τους οποίους μπορούμε να αποφύγουμε την σπατάλη του φαγητού. Όλες οι χώρες συμμετείχαν σε ένα παιχνίδι γνώσεων σχετικά με το θέμα του συνεδρίου, στο οποίο πήραμε την πρώτη θέση. Είχαμε την ευκαιρία να δούμε πως φτιάχνονται αλλά και να δημιουργήσουμε τα δικά μας σαπούνια, χρησιμοποιώντας ανακυκλώσιμα υλικά όπως χρησιμοποιημένο λάδι. Το πρώτο βράδυ η κάθε χώρα παρουσίασε τα δικά της εδέσματα. Η δική μας ομάδα ετοίμασε κυπριακές πίττες με χαλούμι, λούντζα, λευκαρίτικα λουκούμια, συκόπιττες και ζιβανία, τα οποία λάτρεψαν οι υπόλοιποι σύνεδροι.

Στο συνέδριο συμμετείχαν δύο άτομα από το κάθε Δήμο μέλος του CHARTER και η κάθε χώρα παρουσίασε τη δική της εκδοχή για το θέμα. Τον Δήμο Λευκάρων εκπροσώπησε ο Κοσμάς Κοσμά μαζί με τη σύζυγο του Σοράγια Κοσμά.

Μετά από ομαδικές συναντήσεις και συζητήσεις καταγράφηκαν τα τελικά συμπεράσματα και έγιναν εισηγήσεις οι οποίες θα σταλούν στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Είχαμε μια ευχάριστη αλλά ταυτόχρονα εποικοδομητική παραμονή στην Πορτογαλία. Τύχαμε ιδιαίτερης θερμής υποδοχής και φιλοξενίας τόσο από τους διοργανωτές του συνεδρίου όσο και από τους κατοίκους οι οποίοι μας φιλοξένησαν στα σπίτια τους.

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ

Η Οργάνωση Εθελοντές Γιατροί – Κύπρου, σε συνεργασία με τον Δήμο και τα οργανωμένα σύνολα, μέσα στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού στόχου για «υγιή γήρανση», πρόσφεραν δωρεάν ιατρικές εξετάσεις για καρδιαγγειακά νοσήματα στις 8 και 9 Οκτωβρίου στο Δημοτικό Σχολείο.

Το πρόγραμμα προσφερόταν σε άνδρες και γυναίκες ηλικίας 35-65 χρόνων. Λόγω της σοβαρότητας των νοσημάτων (σύμφωνα με μελέτες του Υπουργείου Υγείας επισυμβαίνουν 685 περίπου θάνατοι τον χρόνο) η προσέλευση των κατοίκων ήταν αθρόα.

Ο Δήμος εκφράζει τις ευχαριστίες του προς τους εθελοντές γιατρούς γιατί επέλεξαν την κοινότητά μας για αρχή του προγράμματος.

ΑΝΤΛΩΝΤΑΣ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ ΚΑΙ ΠΛΑΘΟΝΤΑΣ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ 70 χρόνια UNESCO

Στις 4 του Οκτώβρη πραγματοποιήθηκε στο αίθριο του Λεβέντειου Δημοτικού Μουσείου Λευκωσίας, ειδική εορταστική εκδήλωση της Κυπριακής Εθνικής Επιτροπής UNESCO για τον εορτασμό των 70 χρόνων της.

Κατά την εκδήλωση έγινε επίδειξη κατασκευής κεντημάτων από τον Σύνδεσμο Παραγωγής και Προβολής του Λευκαρίτικου Κεντήματος.

Η εκδήλωση πλαισιώθηκε με καλλιτεχνικό πρόγραμμα και προσέλκυσε το μεγάλο ενδιαφέρον του κοινού.

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ BRIDGE

Ένα χαρακτηριστικό που δίνει ιδιαιτερότητα στο φεστιβάλ μας είναι η οργάνωση παγκύπριου διαγωνισμού bridge την οποία ανέλαβε το Bridge club Λευκάρων.

Υπήρξε μεγάλη συμμετοχή από όλες τις πόλεις της Κύπρου. Ο διαγωνισμός αυτός έχει καθιερωθεί ως θεσμός στον οποίο οι Λευκαρίτες διακρίνονται ιδιαίτερα.

Ο ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΥΡΙΑΚΟΥΔΗΣ

Ο Γεώργιος Κυριακούδης, πρωτότοκος γιος του Μιχαήλ Κυριακούδη και της Ελένης Κυριακούδη, γεννήθηκε στα Πάνω Λεύκαρα στις 16.11.1922 όπου μεγάλωσε, δούλεψε και έζησε όλη του τη ζωή.

Φοίτησε στο Νηπιαγωγείο και στο Δημοτικό Σχολείο των Πάνω Λευκάρων και αργότερα στο Εμπορικό Λύκειο Λεμεσού. Από μικρός έδειξε ότι είχε καλές μαθησιακές ικανότητες κυρίως στον μαθηματικό τομέα, γι' αυτό οι γονείς του μετά από ώριμη σκέψη και συζήτηση μαζί του τον έστειλαν στη Λεμεσό ώστε να συνεχίσει τη μόρφωση του στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Αποφοίτησε από το Εμπορικό Λύκειο Λεμεσού στις 25.06.1939 με τη βαθμολογία Λίαν Καλώς (8) και θα συνέχιζε για σπουδές στο Αμερικάνικο Πανεπιστήμιο της Βηρυτού, στο οποίο είχε γίνει αποδεκτός. Αυτό όμως δεν πραγματοποιήθηκε διότι ξεκίνησε ο Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος, ο οποίος έφερε και οικονομική κρίση που με τη σειρά της επηρέασε την οικογένειά του με αποτέλεσμα να μείνει στα Πάνω Λεύκαρα όπου εργάστηκε στο κέντρο διανομής ειδών και τροφίμων για να τη βοηθήσει.

Ως πρωτότοκος γιος και μορφωμένος έπρεπε να δουλέψει για να μπορέσουν να ζήσουν και να τραφούν όλα τα μέλη της οικογένειάς του, κυρίως τα μικρότερα αδέρφια του η Κατερίνα, ο Θεμιστοκλής και ο Ανδρέας. Έτσι από τον Ιούνιο του 1939 μέχρι τον Μάη του 2016 που έφυγε από τη ζωή διέμενε συνεχώς στα Λεύκαρα. Έλεγε: «έζησα όλη μου τη ζωή στα Λεύκαρα και είμαι περήφανος που είμαι μέλος της κοινωνίας των Λευκάρων».

Ξεκίνησε να δουλεύει στο Συνεργατικό Παντοπωλείο και αργότερα ως γραμματέας της Συνεργατικής των Πάνω Λευκάρων για 50 χρόνια μέχρι την αφυπηρέ-

τησή του με αποτέλεσμα να τον γνωρίζουν όλοι με το όνομα «Ο Γιωρκής της Συνεργατικής». Ήταν ενεργό μέλος της κοινωνίας των Πάνω Λευκάρων και ασχολείτο με τα κοινά. Είχε διατελέσει Δημοτικός Σύμβουλος αρκετές φορές και συνεργάστηκε στενά με τους Δημάρχους, Μιχαλάκη Ποχάνη, Στέλιο Θεοδούλου, Χριστάκη Παπαλοΐζου, Χριστάκη Κωνσταντίνου και Σοφοκλή Σοφοκλέους.

Το 1954 αρραβωνιάστηκε την Ευρυδίκη Παπαλοΐζου, κόρη του γνωστού κεντηματέμπορα Γεώργιου Παπαλοΐζου και της Ευρυδίκης Παπαλοΐζου.

Παντρεύτηκαν το 1956 και αργότερα δημιούργησαν το δικό τους εμπορικό κατάστημα με κεντήματα στο κέντρο του χωριού το οποίο είχαν για 30 χρόνια. Πίσω από το κατάστημα ήταν η οικία τους. Λόγω της μόρφωσης που είχε, των εμπορικών του ικανοτήτων και της εξαιρετικής χρήσης της Αγγλικής γλώσσας στον προφορικό και γραπτό λόγο, έδωσε άλλη υπόσταση, διεθνή, στο λευκαρίτικο κέντημα με αποτέλεσμα να γίνει γνωστή η ιστορία του λευκαρίτικου κεντήματος στους ξένους αλλά και στις νέες γενιές των λευκαριτών που ασχολήθηκαν με το κέντημα. Διοργάνωνε εκθέσεις στις Αγγλικές Βάσεις, στα ξενοδοχεία και όπου αλλού του δινόταν η ευκαιρία. Πριν από την παρουσίαση των εκθεμάτων ενημέρωνε τους παρευρισκόμενους, για την ιστορία των Λευκάρων, του λευκαρίτικου κεντήματος, ώστε να γνωρίσουν ιστορικά τα Λεύκαρα και το κέντημα. Αυτό συνέχιζε να κάνει για 50 χρόνια.

Από την έγγαμη ζωή τους απέκτησαν τρία παιδιά, τον Μιχάλη, τον Ανδρέα και την Έλενα. Με τον κόπο τους κατάφεραν να ολοκληρώσουν το όνειρο τους ως γονείς, να μορφώσουν και τα τρία τους παιδιά. Ο Μιχάλης έγινε φαρμακοποιός, ο Ανδρέας σπούδασε διοίκηση επιχειρήσεων (Bachelor of Science - Business Administration) και η Έλενα λογοθεραπεύτρια. Πάντα ήταν δίπλα στα παιδιά τους σε όλα τους τα βήματα.

Απεβίωσε στις 16.05.2016, αφού έδειξε σε όλους πόσο μαχητής ήταν για ζωή παρ' όλα τα προβλήματα υγείας που είχε τον τελευταίο καιρό. Μέχρι το τέλος της ζωής του έχαιρε σεβασμού και εκτίμησης από όλους. Έφυγε από τη ζωή με αξιοπρέπεια.

Εis μνήμη του πατέρα μας
Έλενα, Αντρέας, Μιχάλης.

ΤΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Ντίνος Θεοδότου

Οι διηγήσεις των παλαιότερων για την ημέρα του Σταυρού που ήταν τόσο ζωντανές και παραστατικές, μπλέχτηκαν με τις δικές μου εμπειρίες έτσι που βιώματα, αναμνήσεις και ακούσματα έγιναν ένα. Η θρησκευτική γιορτή της Ύψωσης του Τιμίου Σταυρού στις 14 του Σεπτεμβρίου αποτελεί για τα Λεύκαρα σημείο αναφοράς από πολλές απόψεις. Παλαιότερα σηματοδοτούσε το τέλος του καλοκαιριού, ο κόσμος μαζεζόταν στα σπίτια του, άρχιζαν τα κρύα και ξεκινούσαν οι απαραίτητες εργασίες για τον επερχόμενο χειμώνα. Σταματούσε η ανέμελη ζωή των διακοπών για τον μαθητόκοσμο που προετοιμαζόταν για τη νέα σχολική χρονιά. Άρχιζε ο χειμώνας που είναι περίοδος οργάνωσης, δουλειάς και δημιουργίας. Χαρακτηριστική είναι η φράση «του Σταυρού σταύρωσε τ' εμπάσσω» που δηλώνει ότι τέλειωσαν πια οι εξωτερικές δουλειές και είναι καιρός για εσωτερικές εργασίες. Οι οικογένειες θα κάνουν τους σχεδιασμούς τους για την αντιμετώπιση των πρακτικών προβλημάτων που φέρνει η νέα χρονιά. Οι άνθρωποι που ασχολούνται με τη γη θα κάνουν τις απαραίτητες προετοιμασίες. Η υποχώρηση της αφόρητης ζέστης τερματίζει τη ραθυμία του καλοκαιριού και ο καιρός πια ευνοεί τη δουλειά και τη δράση.

Μέχρι ακόμα και το πρόσφατο παρελθόν το πανηγύρι του Σταυρού, ο Πανάυρος όπως λεγόταν, ήταν σημαντικό γεγονός για όλους τους λευκαρίτες. Επικρατούσε μεγάλη κοσμοσυρροή, ερχόταν κόσμος από όλες τις γωνιές της Κύπρου και το πανηγύρι τότε ικανοποιούσε πολλούς σκοπούς. Δεν ήταν μόνο η διασκέδαση και ψυχαγωγία, ήταν η προμήθεια αγαθών αλλά και οι εμπορικές συναλλαγές.

Τα προϊόντα που διατίθεντο ήταν οι παραδοσιακοί λουκουμάδες του Γιώρκου του Λεχνού [Μελομένου], σουτζιούκος, σισαμόπιτες, ξηροί καρποί, παστέλι, μαλλί της γριάς. Και ακόμα κάθε λογής παιχνίδια,

κασέτες με λαϊκά άσματα, είδη προίκας και μαγειρικά σκεύη. Έμποροι από τις πόλεις έφεραν κασμήρια και άλλα είδη. Δεν έλειπαν και τα τυχερά παιχνίδια όπως το καζαντίν. Οι μικροπωλητές διαλαλούσαν με στεντόρεια φωνή τιςπραμάτειες τους δημιουργώντας μια μοναδική ατμόσφαιρα ενώ πλανόδιοι τραγουδιστάδες (ποιπάρηδες) περιέγραφαν τραγουδιστά γεγονότα που σημάδεψαν την εποχή και τα πουλούσαν σε φυλλάδια. Την ίδια ώρα, μέσα στην Εκκλησία, οι ιερείς και οι ψαλτάδες έλεγαν τα δικά τους, ο κόσμος μπαινόβγαινε για να εκτελέσει τις θρησκευτικές του υποχρεώσεις, τα δε μικρά παιδιά τραβολογούσαν τους γονείς για να τους αγοράσουν τα φανταχτερά πανηγυριώτικα παιχνίδια. Παρόντες ήταν και οι ντόπιοι μικροέμποροι όπως ο Στυλιάνος, ο Δημοσθένης, ο Πάπης.

Παράλληλα με το πανηγύρι, πουλιόνταν γεωργικά και άλλα προϊόντα από τους παραγωγούς των γύρω χωριών μέσα στη δημοτική αγορά.

Για το χωριό η 14η του Σεπτεμβρίου, όπως και η άλλη πανήγυρη της Σταυροπροσκύνησης που γίνεται την τρίτη Κυριακή των νηστειών του Πάσχα, ήταν μέρα χαράς, γιορτής και όλοι την περίμεναν. Ως τοπική αρχή για τα σχολεία είχε επιλεγεί η Δευτέρα μετά την Κυριακή της Σταυροπροσκύνησης γιατί μέχρι τις 14 του Σεπτεμβρίου δεν είχαν αρχίσει ακόμα τα κανονικά μαθήματα.

Στην πρώτη μου επίσκεψη στο πανηγύρι, μου πρόκάλισε πολλή εντύπωση ο χρυσοποικίλτος Σταυρός καλυμμένος με το ολοκέντητο σκέπασμα. Το κέντημα, δείγμα της άφθαστης λευκαρίτικης τέχνης εκφράζει όλη την πίστη και ευλάβεια που διακρίνει τη λευκαρίτισσα κεντήτρια για τον Σταυρό για τον οποίο όλο το χωριό είναι περήφανο.

Τα πιο πολλά από όσα περιγράφονται ανήκουν στο παρελθόν. Παραμένουν όμως ακόμα ζωντανά στη μνήμη όσων τα έζησαν. Οι αναμνήσεις εκείνων των εποχών τους σημάδεψαν και αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της ζωής τους.

Ο «ΚΩΝΤΥΚΑΣ» ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΟΥ ΤΙΜΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ ΛΕΥΚΑΡΩΝ

Δημήτρης Ξ. Σάββα

Ανάμεσα στα παλιά εκκλησιαστικά βιβλία που διασώζονται στο θησαυροφυλάκιο της Εκκλησίας του Τιμίου Σταυρού Λευκάρων υπάρχει και “χαρτώος κώδιξ” με διαστάσεις 0.28m x 0.18m που είναι γνωστός στους παλιούς Λευκαρίτες με το όνομα “ΚΩΝΤΥΚΑΣ”.

Ο Κώδικας αυτός χρησιμοποιόταν από τους κατά καιρούς επιτρόπους βασικά ως λογιστικό βιβλίο της Εκκλησίας. Σε πολλές σελίδες όμως του βιβλίου αυτού περιέχονται καταχωρήσεις πολύ ενδιαφέρουσες που αναφέρονται σε γεννήσεις, θανάτους, επιδημίες, ατυχήματα, επισκέψεις εξεχόντων προσώπων στα Λεύκαρα, ποικίλες δωρεές προς την Εκκλησία, επιδιορθώσεις παρεκκλησιών αλλά και του ίδιου ναού του Τιμίου Σταυρού. Ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα ονόματα και επίθετα που αναφέρονται, τα τοπωνύμια της αγροτικής περιοχής Λευκάρων ακόμα και οι κατά καιρούς τιμές των προϊόντων.

Είναι ενδιαφέρουσα η ιδιάζουσα γλώσσα που χρησιμοποιείται. Ο τρόπος καταγραφής των καταχωρήσεων ειδικά στα μέσα του 19ου αιώνα θεωρείται από γλωσσολόγους ως χαρακτηριστικός τύπος γραφής στην Κύπρο την περίοδο αυτή.

Οι πιο πολλές καταχωρήσεις αναφέρονται στο 18ον, τον 19ον αιώνα και στις αρχές του 20ου αιώνα.

Πολλές από τις αναφορές του “Κώντυκα” φωτίζουν την ιστορία του χωριού σε χρόνους που δεν υπάρχουν και τόσες ιστορικές μαρτυρίες. Ο “Κώντυκας” αρχίζει με μια βεβαίωση του τότε μητροπολίτη Κιτίου Μακαρίου το 1774 στην οποία πιστοποιείται το περιεχόμενό του τα περιουσιακά στοιχεία της Εκκλησίας και οι παλιές ιστορίες. Στη βεβαίωση αυτή αποκαλείται για πρώτη φορά το βιβλίο με την ονομασία “Κώνδυκας” και φαίνεται πώς από δω οι παλιοί Λευκαρίτες κράτησαν για το βιβλίο αυτό την ονομασία “Κώντυκας”.

Η βεβαίωση αυτή του Δεσπότη έχει ως εξής:

‘αποδ (1774) Φεβρουαρίου 27 κώντυκας της εκκλησίας του Τιμίου Σταυρού των Πάνω Λευκάρων περιέχων τα όσα πράγματα έχει η Εκκλησία κινητά και ακίνητα και τινάς παλαιάς ιστορίας βεβαιούσας το τίμιον και σεβάσιμον ξύλον του τιμίου και ζωοποιού σταυρού.

Ο Κιτίου Μακάριος επιβεβαιού”.

Η παλαιότερη καταχώρηση είναι το 1733 που μας πληροφορεί ότι στις 7 Ιανουαρίου του έτους αυτού ήλθε στα Λεύκαρα η Παναγία του Κύκκου με τη συνοδεία πέντε επισκόπων. Ανέκαθεν όταν μάζιζε την Κύπρο ξηρασία ή κίνδυνοι από σεισμούς, ο λαός κατάφευγε με θρησκευτική κατανύξη στους αγίους και την Παναγία

Το 1742 καταγράφεται στον “κώντυκα” η δημιουργία του ξυλόγλυπτου εικονοστασίου του ναού από τον ροδίτη γλυπτουργό Χατζηκυριάκο και τους μαθητές του. Τούτο επιβεβαιώνεται και από σχετική επιγραφή που υπάρχει στο εικονοστάσι.

18 Φεβρουαρίου 1745 φαίνεται το μαρτυρικό έγγραφο με το οποίο μεταβιβάστηκε η ιδιοκτησία του μοναστηριού του αρχαγγέλου Μιχαήλ στα Κάτω Λεύκαρα, με όλα τα δέντρα, τα περβόλια και τις φρακτές από τον Γιώτη Ρόπα προς τον μητροπολίτην Κιτίου κ. Μακάριο έναντι του ποσού των 120 άσπρων.

Η καταχώρηση του 1760 περιγράφει με λεπτομέρεια τον θρύλο για την έλευση τεμαχίου του Τιμίου Ξύλου και την οικοδόμηση από τον μοναχό Γαβριήλ του ιερού ναού του Τιμίου Σταυρού Λευκάρων.

1768 φαίνεται η γνωστοποίηση του μητροπολίτη Κιτίου για την κυριότητα του μοναστηριού του αρχαγγέλου Μιχαήλ στα Κάτω Λεύκαρα. Με τούτη πληροφορούνται οι κάτοικοι Πάνω και Κάτω Λευκάρων και Κάτωδρου και όλη η επαρχία ότι όλα τα κτήματα της μονής που είχαν αγοραστεί από την μητρόπολη Κιτίου το 1745 πωλήθηκαν προς την εκκλησία του Τιμίου Σταυρού δια του εκπροσώπου της επιτρόπου κυρ Χατζιωσήφ ο οποίος ήταν και δραγουμάνος του σεραγιού

Η καταχώρηση του 1776 αναφέρεται στα σκεύη και άλλα περιουσιακά στοιχεία της εκκλησίας του Τιμίου Σταυρού. Ανάμεσά τους περιλαμβάνονται και δέκα μαντήλια ασπρόπλουμα που πρέπει να υποθέσουμε ότι κεντήθηκαν από χέρια ευσεβών γυναικών των Λευκάρων. Αυτή είναι μια πρώτη γραπτή μαρτυρία ότι οι γυναίκες των Λευκάρων κεντούσαν τουλάχιστον από τα μέσα του 18ου αιώνα.

Μάρτιος 1779, καταγράφεται η πώληση των κτημάτων που είχε η μονή του Κύκκου στα Λεύκαρα προς την εκ-

κλησία του Τιμίου Σταυρού Λευκάρων που εκπροσωπείτο από τους επιτρόπους της Λογιζή Φραντζέσκου, Χατζή Γερώνυμο και Μιχαήλ Τζόρτζου με το δικαιολογητικό ότι δεν μπορούσε η μονή να τα καλλιεργεί. Συγκεκριμένα πωλήθηκαν 38 σκάλες περβόλια, αμπέλια σε διάφορες περιοχές του χωριού και επιπλέον οικία, καζάνι με πιθάρια. Η πράξη δε έλαβε χώραν στην μονή του Κύκκου και το πωλητήριον έγγραφον υπογράφεται από τον καθηγούμενο της μονής και σφραγίζεται με την βούλα της μονής.

Δυο καταχωρήσεις το 1780 και 1789 μας πληροφορούν για τις ανακαινίσεις που έγιναν στο παρεκκλήσι της Παναγίας λειβαδιώτισσας και του αγίου Μάμαντος τα οποία παρεκκλήσια ήσαν εγκαταλελειμμένα από την εποχή της κατάκτησης της Κύπρου από τους Τούρκους και ότι αυτές οι ανακαινίσεις έγιναν με τη φροντίδα του μητροπολίτη Μελετίου ο οποίος πέτυχε να εκδοθεί για τούτο πιστοποιητικό αδείας δικαστού.

Το 1792 μήνα Απρίλη καταγράφεται ως αρχή θανατικού στα Λεύκαρα με πρώτο θύμα τον πρωτοσύγκελο Τιμόθεο.

Το 1798 ο εφημέριος και πνευματικός του χωριού Παπαλεόντιος γράφει στον "κώντυκα" ότι αντέγραψε ένα κείμενο (το εμετασήκωσε, όπως λέει ο ίδιος) που βρήκε σ' ένα παλιό χάρτη και το κατεχώρησε για ενθύμιση. Το κείμενο αυτό που φαίνεται να γράφτηκε στις αρχές του 18ου αιώνα είναι πολύ ενδιαφέρον γιατί αναφέρεται ότι ύστερα από εντολή του κυβερνήτη της Κύπρου Μουσταφά πασά έφτασε στα Λεύκαρα ερευνών λειτουργός συνοδευόμενος από τούρκους των περιχώρων για να διαπιστώσει αν ευσταθεί ισχυρισμός ότι στα Λεύκαρα υπήρχε τζαμί που δωρήθηκε από τον κατακτητή της Κύπρου Αλαά Μουσταφά προς τους μωαμεθανούς και ότι δήθεν όταν αυτό ερμηνώθη το οικειοποιήθηκαν οι χριστιανοί και έκτισαν πάνω στα ερείπιά του δική τους εκκλησία. Ύστερα από μαρτυρίες των κατοίκων και επι τόπου έρευνα ο ισχυρισμός αυτός αποδείχθηκε αναληθής γι' αυτό και γράφτηκε σχετική δήλωση τον Ιούνιο του 1702 την οποία υπογράφουν οι τουρκοκύπριοι που συνόδευαν τον ερευνώντα λειτουργόν. Στο κείμενο αυτό γίνεται αναφορά ότι από παλιά οι εκκλησίες των Λευκάρων ήσαν επτά (Τίμιος Σταυρός, άγιος Μάμας, άγιος Ξωρινός, άγιος Ανδρόνικος, άγιος Δημήτριος, άγιος Γεώργιος, άγιος Ανάργυροι).

1825. Η καταχώρηση αυτού του χρόνου είναι ένα είδος απόδειξης παραλαβής χρημάτων από τον επίτροπον-ταμία της εκκλησίας. Το σημαντικό εδώ είναι ότι υπογράφουν την απόδειξη ως μάρτυρες δυο μουσουλ-

μάνοι, οι Χαλίλς και Αλή Σεφέρνς. Έτσι μαθαίνουμε ότι περί το 1825 στα Λεύκαρα υπάρχουν και μουσουλμάνοι κάτοικοι. Δεδομένου δε σύμφωνα με την μαρτυρίαν του ρώσσου μοναχού Βασίλειου Γρηγόροβιτς Βάρασκυ, ο οποίος επισκέφθηκε τα Λεύκαρα το 1734, ότι το χωριό κατοικείται μόνον από χριστιανούς και δεν έχει μουσουλμάνους, συμπεραίνεται ότι η εγκατάσταση μουσουλμάνων στα Λεύκαρα ή ο εξισλαμισμός χριστιανών έλαβε χώραν μεταξύ των ετών 1734 και 1825.

13 Ιανουαρίου 1839 αναφέρεται ατύχημα κατά το οποίο ένας λευκαρίτης, δενδροκόπος το επάγγελμα επλακώθη από τον μεγάλο πεύκο που έκοβε.

Το 1851 αναφέρεται η οικοδόμηση του πρώτου ίσως σχολείου του χωριού. Είναι το αλληλοδιδασκτικό σχολείο που κτίστηκε με τη φροντίδα του επιτρόπου Μιχαήλ Τιγγίρη με δαπάνη 5000 γροσιών από την Εκκλησία του Σταυρού.

Η καταχώρηση του 1857 μας πληροφορεί για την οικοδόμηση του κωδωνωστασίου της Εκκλησίας η οποία στοίχισε 31250 γρόσια ή 260 αγγλικές λίρες και ότι οι καμπάνες στάλθηκαν δωρεάν από λευκαρίτη της Γαλλίας τον Νικόλαο Ιερόπουλα, ενώ ο Σταυρός στην κορυφή του κωδωνωστασίου δωρήθηκε από άλλο λευκαρίτη των Αθηνών τον Βαρνάβα Γεωργίου.

Σημαντικό έργο έγινε, όπως αναφέρεται στον "κώντυκα" τον Ιούλιο του 1863 με την πλακόστρωση της πλατείας που βρίσκεται μπροστά από την Εκκλησία μέσα σε οκτώ μέρες, ύστερα από παρακίνηση του προξένου των Κάτω χωρών και Βελγίου Ατωνίου Πάλμα ο οποίος βρισκόταν στα Λεύκαρα "χάριν μεταλλαγής αέρος." Με την καταχώρηση αυτή πληροφορούμαστε ότι τα Λεύκαρα χρησιμοποιούνταν και ως καλοκαιρινό θέρετρο.

25 Σεπτεμβρίου 1863 καταγράφεται παράκληση των προυχόντων Λευκάρων προς τον Αντώνιο Πάλμα, πρόξενον των Κάτω Χωρών και Βελγίου όπως αναλάβει τη γενική επιτροπεία της Εκκλησίας του Τιμίου Σταυρού "εις το ωφελιμότερό της", όπως σημειώνεται.

1869 καταγράφεται δωρεά του διαμένοντος εις Λυών της Γαλλίας λευκαρίτη Ν.Κ. Ιερόπουλου προς την εκκλησία του Τιμίου Σταυρού από 101 εικοσάφραγκα που αντιστοιχούσαν σε 9191 γρόσια.

Το μοναστήρι της Παναγίας του Μαχαιρά που βρίσκεται σχετικά κοντά στα Λεύκαρα φαίνεται πως θεωρείτο ως ένα είδος ιατρικού κέντρου όπου οι καλόγεροι με διά-

φορα βότανα δοκίμαζαν να θεραπεύσουν τους πάσχοντες. Έτσι ένας επίτροπος της Εκκλησίας ο Λουρέντζος αναφέρει στο "κώντυκα" το 1872 ένα περιστατικό κατά το οποίο κάτοικος Λευκάρων τον οποίο κέντρισε το σφαλάτζιν, μεταφέρθηκε στο Μαχαιρά για θεραπεία πλην όμως η πληγή κακοφόρμισε και ο ασθενής απέθανε.

1886 καταγράφεται μεγάλη δωρεά από τον Χατζηκουμή Γαβριήλ Χατζησταυρινό προς τη Σχολή των Λευκάρων από 30000 γρόσια προς σωτηρίαν της ρηθείσης Σχολής. Ο ίδιος δωρίζει άλλα 10000 γρόσια προς αγορά πολυελαίου για την εκκλησία του Τιμίου Σταυρού.

1920 αναφέρεται επί μητροπολίτη Κιτίου Νικόδημου Μυλωνά, η ανέγερση του μεγαλοπρεπούς αρρεναγωγείου Λευκάρων με δαπάνη του ταμείου της εκκλησίας του Τιμίου Σταυρού από 4500 αγγλικές λίρες

Τοπωνύμια εντός του χωριού: Φραγκομάτα, παππάρα

Τοπωνύμια στην αγροτική περιοχή του χωριού : Μπουτζής, σίμωνας, κορωνιές, αγιος Αθανάσιος, κυνάργαρη, λιβάδι, βικλιά, καρκότης, σταυρής, κοιλιάρης, γούπος, ξιπέρβολον, κούρβελος, γιοφίριν, κακός, οφιλίτρη, ομπρόθερα, φλοτόμος

Γυναικεία ονόματα: Μαριού, Αντζουλού, Χριστινού, Βασιλού, Κουρνελιού, Λενού, Αννεζού, Τατιανή, Θεονίτσα, Λοβαρού, Φλουρεντζού, Μαργαρού, Βασιλού,

Θεόφιλα, Άννα, Μαρουδιά, Κυριακού, Μαγδαληνή, Αικατερίνη, Πηνελόπη, Μαρού, Μαριάννα, Πεζούνα, Μηλού, Ζωίτσα, Γρουσή, Φεβρονία, Σοφία, Ευγενία, Αγγέλικα, Φωστηρού, Αλισταβού, Μαργετού, Καλομοίρα.

Αντρικά ονόματα: Χριστοδουλής, Βαρνάβας, Λουρέντζος, Λογίζης, Τζόρτζις, Τουμάζος, Λουκάς, Νικολής, Γιάκουμος, Μιχαήλ, Λενής, Τιμόθεος, Γερώνυμος, Τσαγκάρης, Γαβριήλ, Σταυρινός, Γερολεμής, Αβραάμ, Κουμής, Γεώργιος, Χριστοφής, Ηρακλίδης, Στυλιανός, Ζηνόβιος, Κωνσταντίνος, Χριστόφορος, Αντρέας, Ιωσήφ, Βασίλης, Αναστάσης, Κυριακός

Επίθετα: Αλαούρας Αντζουλής Άχχα, Βγενής, Γάβριλος, Γερμανός, Γεωργιάδης, Γιακουμής Γρουτάρης, Είκοσι, Ζάρης, Ζήσιμος, Ιερόπουλος, Ιερωνυμίδης, Κάττος, Κεπόνης, Κουβαρόροτσος, Κουμουλλής. Κούσουρος, Κουτσού, Κουτσούδης, Κτίστης Κυριακουδίου, Κωμοδρόμος, Κωνσταντουριού, Λαδοκουζού, Λακκάς, Λευκαρίτης, Λοζούδης Λύτρας, Μουγής, Οικονόμου, Όρρος, Παπαλεοντίου, Πάροικος, Πάσσαλος, Πασιάς, Παπός Πελεκάνος, Πέλεντρος, Πιττούνικος, Πίτσιλος, Πλακούκκος, Πολύς, Ποχάνης, Ραουνάς, Σίγγελος, Σιλβέστρος, Στρούθος, Τακκόπετρος, Ταφαρούς, Τζι-αίτης, Τσάκκαρος, Τιγκίρις, Φιλοθέου, Φραντζέσκος, Φράτζες, Χατζηβαρνάβας, Χατζηγερολέμου, Χατζηιω-νάς, Χατζηηλοΐζου, Χατζημαρούς, Χατζηνικόλας, Χατζητομάζου, Χατζησταυρινός, Χατζός.

Στην πλατεία του Τιμίου Σταυρού στα Λεύκαρα (όπως ήταν (περίπου) η πλατεία γύρω στο 1950)
[Ακουαρέλα με ακρυλικό και τέμπερες 30 x 40cm] (Δημήτρης Κουμουλής)

Ανδρούλα Χατζηγιασεμή «Λευκαρίτικα - τέχνη και παράδοση»

Ένα βιβλίο καλλιτεχνικής αίσθησης
και θαυμαστής δημιουργίας

Ανδρέας Χατζηθωμάς

Το ότι υπάρχουν άνθρωποι του τόπου μας, οι οποίοι θέλουν να διατηρούν ζωντανή την παράδοσή μας, αλλά και να κρατούν τη συνειδήσή μας σε εγρήγορση, είναι σημείο παρήγορο.

Μια τέτοια περίπτωση είναι η Ανδρούλα Χατζηγιασεμή, η οποία με μια θαυμαστή εργασία με τίτλο «Λευκαρίτικα - τέχνη και παράδοση», δίνει δείγμα πνευματικής και ιστορικής δημιουργίας. Παίρνει το νήμα μιας παραδοσιακής τέχνης και πλέκει με συγκινητικό τρόπο ένα επιστημονικό και καλλιτεχνικό επίτευγμα.

Καταξιωμένη εκπαιδευτικός και ερευνήτρια η Ανδρούλα Χατζηγιασεμή εξέδωσε ένα βιβλίο καλλιτεχνικής δημιουργίας και ιστορικής έρευνας που σίγουρα θα αποτελέσει σταθμό για το είδος του. Το βιβλίο της «Λευκαρίτικα - τέχνη και παράδοση» διακρίνεται όχι μόνο για την καλλιτεχνική του αρτιότητα αλλά και για τη μελετημένη επιλογή των πιο όμορφων, περίτεχνων και σπάνιων λευκαρίτικων κεντημάτων.

Οι εμπειρίες που απέκτησε ως υπεύθυνη του τομέα κεντητικής στην Υπηρεσία Κυπριακής Χειροτεχνίας και στην Κυπριακή εκπαίδευση (ως καθηγήτρια στην Παιδαγωγική Ακαδημία Κύπρου, στην Υπηρεσία Ανάπτυξης Προγραμμάτων και ως Επιθεωρήτρια στη Μέση Εκπαίδευση), αλλά και τα πολλά εκπαιδευτικά ταξίδια στο εξωτερικό, την οδήγησαν στην έκδοση δύο βιβλίων, το ένα για σχολική χρήση και το άλλο, πιο λεπτομερές, για μελετητές και κεντήτριες το 1987. Η συνεχής έρευνα μέχρι σήμερα, η αγάπη, ο σεβασμός για το είδος αυτού του κεντήματος την οδήγησαν και την ενθάρρυναν στην ανάγκη να καταγράψει νέα στοιχεία, νέα σχέδια και τεχνικές, σε μια προσπάθεια διάσωσής τους και μεταφοράς της γνώσης και της τεχνικής σε επόμενες γενιές.

Το βιβλίο της Ανδρούλας Χατζηγιασεμή «Λευκαρίτικα - τέχνη και παράδοση», σ' ένα σύνολο σελίδων 336, καλύπτει όλα εκείνα τα στοιχεία που καθιστούν την έκδοση άρτια. Δομή, χαρακτηριστικά των κεντημάτων, σχέδια, συνδυασμοί σχεδίων, ποικιλία βελονιών και τεχνικές εφαρμογές κατασκευής του λευκαρίτικου κεντήματος παρουσιάζονται με τρόπο γλαφυρό, κατανοητό και σαφή. Ταυτόχρονα προβάλλεται η δεξιοτεχνία των κεντητριών, παρακαταθήκη που αφήνουν στις νεώτερες γενιές και μια αξεπέραστη τέχνη, μοναδική στο είδος της.

Το βιβλίο σηματοδοτεί ποικιλότροπα και πολλαπλά ένα κόσμο δημιουργίας ως προς την ύλη, το μέγεθος, την ποιότητα και το χρώμα με προδιαγραφές καλλιτεχνικής αίσθησης και θαυμαστής δημιουργίας.

Η συγγραφέας του βιβλίου, ύστερα από πολυετή εντρύφηση στο θέμα της, κατάφερε να δώσει ένα έργο ελκυστικό και φιλόξενο, ένα φανέρωμα υψηλής αισθητικής και επιστημονικότητας. Ως εργαλεία της: Μελέτησε τις παλαιότερες πηγές, πήρε συνεντεύξεις, παρακολούθησε τις ίδιες τις κεντήτριες σε ώρα εργασίας. Επισκέφτηκε μουσεία και χώρους, σπίτια και καταστήματα που υπάρχουν τα κεντήματα, άνοιξε μπαούλα και έφερε στο φως ανεκτίμητα σε

αξία έργα τέχνης. Για το πιο απλό ως το πιο σύνθετο και περίτεχνο σχέδιο υπάρχει καταγραφή και σχόλιο, αναφορά και επεξήγηση για να μην μείνει κανένα σημείο αναξιοποίητο. Ανακαλύπτει νέους σχεδιασμούς ή επαναφέρει ξεχασμένους κώδικες και συνθέτει με γλαφυρό και εκλαϊκευμένο τρόπο τα επιτεύγματα των κεντητριών οι οποίες χρησιμοποιούν μια δεξιότητα μοναδική και μια φαντασία ανυπέρβλητη.

Κάθε σελίδα του βιβλίου εμπεριέχει κατατοπιστικό κείμενο και σπάνιο φωτογραφικό υλικό που δίνει με επάρκεια και τεκμηρίωση κάθε περίτεχνο δημιούργημα.

Η συγγραφέας στο πρώτο κεφάλαιο του βιβλίου της καταγράφει ένα σύντομο ιστορικό για τα Λεύκαρα και αναφέρεται στην κοινωνικοοικονομική και πολιτισμική τους ανάπτυξη, αναλύοντας την πορεία των κεντηματεμπόρων, των «κεντητάρηδων» και των κεντητριών, καθώς και τη συμβολή τους στην εμπορία των κεντημάτων για την ευημερία του χωριού. Στο δεύτερο κεφάλαιο επεξηγούνται και αναλύονται οι Δαντέλες και η σχέση της λευκαρίτικης δαντέλας με τις αντίστοιχες ιταλικές καθώς και τις άλλες μορφές δαντέλας. Στο τρίτο κεφάλαιο είναι τα Ασπροπλούμια και στο τέταρτο κεφάλαιο τα Λευκαρίτικα όπως τα γνωρίζουμε σήμερα και όπως αυτά διαμορφώθηκαν και εξελίχθηκαν μέχρι σήμερα· δομή, χαρακτηριστικά, σχέδια. Στο τελευταίο κεφάλαιο βρίσκεται η Τεχνική, όπου αναλύονται όλες οι βελονιές του λευκαρίτικου κεντήματος και η τεχνική όλων των σχεδίων του κεντήματος, βήμα προς βήμα, η περιποίηση και συντήρηση του κεντήματος.

Την έκδοση συμπληρώνουν: χαιρετισμός, πρόλογος, εισαγωγή, ευχαριστίες καθώς επίσης και πλούσιο γλωσσάριο και βιβλιογραφία.

Στο έργο αναλύεται και αποκωδικοποιείται η ιδιωματική γλώσσα του λευκαρίτικου κεντήματος σε βαθμό που ο αναγνώστης αντιλαμβάνεται, εκτός από την τεχνική του έργου, την αξία και τις ιδιότητες μιας καλλιτεχνικής έκφρασης. Η εργασία της φέρνει στο προσκήνιο τη σχέση δημιουργού με το υλικό του και τις μεταμορφωτικές του δυνατότητες.

Η συγγραφέας με ευαισθησία, επάρκεια του αντικειμένου της και με πολύ μόχθο άνοιξε ένα φωτεινό παράθυρο στον κόσμο της παραδοσιακής τέχνης και καλλιτεχνικής δημιουργίας.

Με βασικές αρχές τη σοβαρότητα την οργάνωση και την τεκμηριωμένη έρευνα πέτυχε πλήρως το σκοπό της.

Τα κείμενα κατατοπιστικά και επεξηγηματικά εναλλάσσονται με το πλουσιότερο φωτογραφικό υλικό προσδίδοντας μια πλήρη και χρήσιμη έκδοση που πραγματικά τιμά τον τόπο μας.

Η ξεχωριστή αυτή έκδοση είναι επίσης μια ουσιαστική προώθηση του τομέα της μελέτης και έρευνας της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Κύπρου.

Ενεργοποιεί την αισθητική διάθεση και πριμοδοτεί το πνεύμα δημιουργώντας μια επένδυση αξιών και γνώσης.

Καταγράφει και προβάλλει μια από τις πιο σημαντικές πτυχές του πολιτισμού μας η οποία ξεδιπλώνεται και φανερώνει ένα μοναδικό πλούτο.

Άξια κάθε επαίνου η Ανδρούλα Χατζηγιασεμή για την πολύτιμη έκδοση που μας χάρισε. Η όλη εργασία, συνυπολογίζοντας χρόνο, μόχθο και επιστημονική κατάρτιση, είναι ένα μεγάλο επίτευγμα, ένα σπουδαίο εργαλείο μελέτης της παράδοσής μας και μια σημαντική κατάθεση στον πολιτισμό μας.

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΝΤΒΙΓ ΛΙΝΤΙΚΕ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΗΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΤΟ 1936

Μιχάλης Μιλπτός

Στο προηγούμενο τεύχος περιγράψαμε τη διαμονή της Γερμανίδας Έντβιγ Λίντικε στα Λεύκαρα το 1936. Αναφερθήκαμε στον σκοπό της επίσκεψής της που θα ήταν η συλλογή ελληνικών δημοτικών τραγουδιών. Παρουσιάσαμε ένα χαρακτηριστικό δείγμα, γραμμένο βέβαια στην κυπριακή διάλεκτο, τον Ασγουρή.

Στο σημερινό τεύχος θα περιγράψουμε την επίσκεψη της στον Κάτω Δρυ και Κάτω Λεύκαρα και τα «λάφυρα», όπως σημειώνει η ίδια, που απεκόμισε. Το πιο σημαντικό δημοτικό τραγούδι το άκουσε από τη Θεονίτσα Νικολάου, από τον Κάτω Δρυ, 62 ετών τότε. Πρόκειται για το ποίημα: «Ο Μαυρουδής» παραλλαγή του οποίου δημοσιεύθηκε στο βιβλίο «Ελληνικά Δημοτικά Τραγούδια» που εξέδωσε η Ακαδημία Αθηνών. Ακολουθεί το ποίημα όπως το κατέγραψε η Λίντικε.

Ο Μαυρουδής

Ο Μαυρουδής τζ' ο βασιλιάς εστρώσαν τζ' επίναν,
Εστρώσαν τζ' επίνασιν κοντά στες τρεις ημέρες.
Έππεσεν μια περιολή 1. πάνω στες φουμισμένες.

1. Διήγηση

- Έχω τζ' εγιώ μιαν Μαρουλλού τζ' εμ πολλά φουμισμένη.
Επολοήθη ο βασιλιάς του Μαυρουδή τζαι λέει:
- Ε φουμισμένη Μαυρουδή, αμμά πολλά δανείζει.
- Μακάρι νάσαι, βασιλιά, τζ' αφήσ' την να δανείζει.
- Εν τζαι δανείζει, Μαυρουδή, σιτάρι τζαι κλιθάριν,
Μόνον δανείζει τα φιλιά, πόν' αντροπή μεγάλη.
Επολοήτην Μαυρουδής του βασιλιά τζαι λέει:
- «Αν σου δανείσει, βασιλιά, έπαρ' την τζεφαλήν μου,
εν σου δανείσει, βασιλιά, στους σιοίρους να σε πέψω».

Ο Μαυρουδής ρίχνεται στη φυλακή και ο βασιλιάς στέλλει έναν ιππότη, φορτωμένο με πολύτιμα δώρα και αναγγέλλει στη Μαρουλλού την επικείμενη επίσκεψή του.

Η κοκόνια Μαρουλλού του είπε ότι θα περιμένει το βασιλιά το βράδυ μετά τη δύση του ήλιου, μόλις ανάψουν τα φώτα.

Ο απεσταλμένος γυρνά πίσω μεταφέροντας το μήνυμα της κοπελιάς.

- Καλώς ήρτεν ο Φίλιππος με τα πολλά χαπάρκα.
- Είπε μου, να δός' ο ήλιος, ν' ανάψουσιν λυχνάρκα.
Καλόν να' αρτει τζ' ο βασιλιάς, καλόν να' ρτει τζ' ο φίλος.
..... Τότε η Μαρουλλού μαζεύει τις δούλες της
για να τους ανακοινώσει το σχέδιο της.
- «Πο ούλλες μου τες δούλες μου, ποια θέλει την τιμή μου
Τζαι θέλει τζαι τον Μαυρουδή να μπαίνει στην αυλή μου;»
Επολύθη' η δούλα της, η καταρριψιμιά της.
- «Εγιώ θέλω τα ρούχα σου, τζαι θέλω την τιμή σου
Τζαι θέλω τζαι τον Μαυρουδή να μπαίνει στην αυλή σου.»
Βκάλλει τα ρούχα η τζυρά, ευτός φορεί τα η δούλα,
Βκάλλει τα ρούχα η δούλα της, φορεί τα η τζυρά της.

‘Όταν ο ήλιος έδυσε τζ’ άψασιν τα λυχνάγκα.
σιερκές – σιερκές επιάσασιν τζαι πάσιν στο κλινάριν
τζαιν τους αποχωρήσασιν Φράντζιοι με το κοντάρι.
Στη συνέχεια ο βασιλιάς έκοψε μια κοτσίδα από
τα μαλλιά της υποτιθέμενης Μαρουλλούς καθώς και ένα δάκτυλο
από το χέρι της παραγγέλλοντας να μεταφερθεί ο Μαυρουδής
στο παλάτι για να δει τα σημάδια της γυναίκας του. Στο μεταξύ η δούλα και η Μαρουλλού άλλαξαν
φορέματα. Πήγε λοιπόν η Μαρουλλού, ντυμένη κυρία και λεέι:

- «Ελάτε ούλλοι οι άρκοντες να δείτε τα βρουλιά μου που τες γρουσές παλάμες μου αν λείπουν δάκτυλά μου».
Τζαι με τη δούλα πόππεσες τζαι σου δούλος μου’ σαι
Τζαι σιοίρους σου εγόρσας, στους σιοίρους μου να πάεις.
Τζαι πιάννουν τζαι τον βασιλιά, πέμπουν τον εις τους σιοίρους
Τζαι πιάννουν τζαι τον Μαυρουδή τζαι βασιλιά τον κάμνουν».

Συνεχίζοντας η Λίντικε περιγράφει λεπτομερώς την επίσκεψή της στα Κάτω Λεύκαρα και τη συνάντησή της με την πεθερά του ιερέα η οποία της υπαγόρευσε τα τραγούδια της με μεγάλη διαύγεια παρ’ όλα τα ογδόνταεσσερά της χρόνια. Η δε παπαδιά ανακοίνωσε στις γειτόνισσες τον ερχομό της και τον σκοπό της οι οποίες και της υπαγόρευσαν τραγούδι « Του χάρου και της κεντήστρας ».

Την επόμενη μέρα κατέγραψε από τη γερόντισσα στα Κάτω Λεύκαρα μια ωραία παραλλαγή του «Ασγουρή» καθώς και μια μπαλάντα από την Τουρκοκρατία.

Τελειώνοντας την περιγραφή της διαμονής της στα Λεύκαρα τονίζει τη φιλία της με διάφορα πρόσωπα και τη βοήθεια που με προθυμία συνάντησε στην προσπάθειά της για διάσωση των πνευματικών μας θησαυρών. Περιγράφοντας επιγραμματικά την παραμονή της στα Λεύκαρα λέγει ότι «ήταν μια ανέφελη απόλαυση»

Αφήνοντας τα Λεύκαρα πήγε στη Λευκωσία όπου συνάντησε τον τότε αρχιεπίσκοπο, τον προστάτη της όπως αναφέρει. Εδώ διόρθωσε τα κείμενα που κατέγραψε με τη βοήθεια έμπειρων δασκάλων οι οποίοι την διαβεβαίωσαν ότι βρήκαν ελάχιστα λάθη.

Αυτό δείχνει ότι κατείχε σε πολύ μεγάλο βαθμό την κυπριακή διάλεκτο.

Θα πρέπει να εκφράσω και πάλιν τις ευχαριστίες μου στην Εταιρεία Κυπριακών Σπουδών για την άδεια που μου έδωσε να χρησιμοποιήσω τα πιο πάνω στοιχεία από το άρθρο της Θεοφανώς Δ. Κυρή « Ε. Λίντικε και η Κύπρος » που βρίσκονται στον τόμο Ν΄ 1986 « Πεντηκονταετηρίς της Εταιρείας Κυπριακών Σπουδών»

Ευελπιστώ ότι τα δύο άρθρα σχετικά με τον πνευματικό πλούτο της περιοχής των Λευκάρων θα βοηθήσουν σε μελλοντική προσπάθεια επιστημονικής προσέγγισης και καταγραφής των δημοτικών τραγουδιών μας.

ΚΕΝΤΡΟ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ SIR ARGYROS & LADY ANNITSA STAKIS «Ο ΤΙΜΙΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ»

Πραγματοποιήθηκε εκδρομή των ενοίκων του Γηροκομείου στην Παναγία Σφαλαγγιώτισσα και Παναγία Αμιρούς στις 7.10.2016, με τη συνοδεία του προσωπικού. Ακολούθησε γεύμα στην Κοφίνου. Όλα τα έξοδα ήταν εισφορά της Ειρήνης και Νίκου Τιμοθέου στη μνήμη του πατέρα της Ειρήνης, Νίκου Κωνσταντίνου.

ΟΜΙΛΟΣ BRIDGE ΛΕΥΚΑΡΩΝ

Επιτυχίες Ομίλου Bridge Λευκάρων

Σε ημερίδα του Ομίλου Bridge Λευκάρων με συμμετοχή αθλητών από Λευκωσία, Λεμεσό και Λάρνακα κατέλαβαν τη δεύτερη θέση ο Αντώνης Κωμοδρόμος και ο Κοσμάς Κοσμά.

Στη συνάντηση που έγινε στα πλαίσια του Φεστιβάλ Λευκάρων πρώτευσαν ο Μιχαλάκης Ρούβης και ο Κοσμάς Κοσμά.

Σε ημερίδα ζευγών που οργάνωσε η Κυπριακή Ομοσπονδία Bridge κατατάχθηκαν δεύτεροι ο Αντώνης Κωμοδρόμος και η W. Coleman του Ομίλου Λευκάρων

Σε ημερίδα που οργάνωσε ο όμιλος Λευκωσίας πρώτευσαν ο Ιάκωβος Ρούβης και ο Πάνος Παναγίδης.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ «ΤΙΜΙΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ» ΠΑΝΩ ΛΕΥΚΑΡΩΝ

Π/Χριστομάριος Παπαγεωργίου

Υπεύθυνος Κατηχητικού

Σεπτέμβριος – Οκτώβριος 2016

Το κατηχητικό μας Σχολείο συμμετείχε ζωντανά στο τηλεοπτικό πρόγραμμα του ΑΛΦΑ «Με αγάπη Χριστιάνα» της Χριστιάνας Αριστοτέλους, την Πέμπτη 15.9.2016. Τα κατηχητόπαιδα παρουσίασαν, σε απευθείας μετάδοση από την πλατεία της εκκλησίας, τσιατιστά και μαντινάδες και συμμετείχαν σε διαγωνιστικά παιχνίδια.

Επίσης στις 13.10.2016 παιδιά του Κατηχητικού συμμετείχαν στο ίδιο τηλεοπτικό πρόγραμμα. Η κυρία

Νίνα Χρίστου παρουσίασε τον τρόπο παρασκευής του λευκαρίτικου τταβά. Τέλος αντιπροσωπεία του Κατηχητικού είχε τη χαρά να φωτογραφηθεί με την Χριστιάνα Αριστοτέλους, τον συνεργάτη της Αλέξανδρο Ταραμουντά, αλλά και με τον γνωστό Έλληνα ηθοποιό Κώστα Βουτσά.

Το Σάββατο 8 Οκτωβρίου 2016 έγινε η έναρξη της νέας κατηχητικής χρονιάς 2016-2017, με τον καθιερωμένο Αγιασμό.

Συμπληρωματικός Κατάλογος Λευκαριτών αποφοίτων Παγκυπρίου Γυμνασίου

1935 Γεωργιάδης Γιώργος, Γενικός Χειρουργός, Νότιος Αφρική και Κρατικό νοσοκομείο Βιέννης

1940 Γεωργιάδης Αντρέας, Νότιος Αφρική

1952 Λοΐζου Γεώργιος, Λογιστής

1960 Κάφουρος Αντ. Γεώργιος, Οικονομολόγος

1988 Κούμας Π. Ιάκωβος, Ηλεκτρονικοί υπολογιστές - Ρομποτική, ΗΠΑ

**Συγκεντρώνει ο εφημέριος του Ιερού Ναού Τιμίου Σταυρού
Πατέρας Χριστομάριος Παπαγεωργίου**

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Ο Γιάννης Ηλία από τη Βοκολίδα και η Νάντια Ιγνατίου από τα Πάνω Λεύκαρα απέκτησαν στις 09. 06. 2016 κοριτσάκι.

Ο Πιερής Ραουνάς από τα Πάνω Λεύκαρα και η Ντανιέλλα Κόστοβα από τη Βουλγαρία απέκτησαν στις 27.06.2016 κοριτσάκι.

Ο Χρυσόστομος Πατρόκλου από τη Χοιροκοιτία και η Μαριλένα Κωμοδρόμου από τα Πάνω Λεύκαρα απέκτησαν στις 28. 06. 2016 κοριτσάκι.

Ο Βασίλης Ιωάννου από τα Πάνω Λεύκαρα και η Σταυρούλα Παναγιώτου από Ελλάδα απέκτησαν στις 13.07.2016 κοριτσάκι.

Ο Χριστάκης Μελινιώτης από τα Πάνω Λεύκαρα και η Άννα Σπύρου από τον Κόρνο απέκτησαν στις 29.07.2016 αγοράκι.

Ο Ανδρέας Ξενοφώντος από τον Άγιο Θεόδωρο Λάρνακας και η Κούλα Σταύρου από τα Πάνω Λεύκαρα απέκτησαν στις 10.09.2016 κοριτσάκι.

Ο Σταύρος Νικολάου από τη Σκαρίνου και η Μυρούλα Ιακώβου από τα Πάνω Λεύκαρα απέκτησαν στις 12.09.2016 κοριτσάκι.

Ο Παναγιώτης Ιγνατίου από τα Πάνω Λεύκαρα και η Θέκλα Χατζηθωμά από το Παραλίμνι απέκτησαν στις 21.09.2016 κοριτσάκι.

Ο Βασίλης Μηνά από τα Πάνω Λεύκαρα και η Μαρία Κλεάνθους από το Στρόβολο απέκτησαν στις 30.09.2016 κοριτσάκι.

Ο Μάριος Αριστοδήμου από τα Πάνω Λεύκαρα και η Μαρία Αμύρωτου από τη Γιαλούσα απέκτησαν στις 19.10.2016 αγοράκι.

ΓΑΜΟΙ:

Το Σάββατο 09.07.2016 ο Χρίστος Καλαμαράς από το Καϊμακλί και η Μαρίνα Παναγιώτου από τα Πάνω Λεύκαρα τέλεσαν τον γάμο τους στον Ιερό Ναό Αγίας Θέκλης στη Σωτήρα Αμμοχώστου.

Το Σάββατο 16.07.2016 ο Δημήτρης Δημητρίου από τα Πάνω Λεύκαρα και η Εύα Μακρυγιώργη από τη Λεμεσό τέλεσαν τον γάμο τους στον Ιερό Ναό Τιμίου Σταυρού Πάνω Λευκάρων.

Το Σάββατο 23. 07.2016 ο Αντώνης Αριστοδήμου από τα Πάνω Λεύκαρα και η Μαρία Σταύρου από τα Πάνω Λεύκαρα τέλεσαν τον γάμο τους στον Ιερό Ναό Τιμίου Σταυρού Πάνω Λευκάρων.

Το Σάββατο 20. 08.2016 ο Λάμπρος Λάμπρου από τα Πάνω Λεύκαρα και η Θεοδώρα Καμιντζή από την Κυπερούντα τέλεσαν τον γάμο τους στον Ιερό Ναό Αγίας Μαρίας Κυπερούντας.

Το Σάββατο 10.09.2016 ο Παντελής Παναγή από τα Πάνω Λεύκαρα και η Μαρία Καρανικόλα από τις Αγγλίδες τέλεσαν τον γάμο του στον Ιερό Ναό Αγίου Θεράποντος Αγγλίδων.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ:

Η Μαριάννα Μιχαήλ βάφτισε στις 03.07.2016 το αγοράκι του ζεύγους Στυλιανού και Μαρίας Αθανασίου και το ονόμασε Ανδρέα.

Ο Κυριάκος Χατζηκυρή και η Εύη Αποστολίδου βάφτισαν στις 04.09.2016 το αγοράκι του ζεύγους Γιάννη και Χριστίνας Χατζηκυρή και το ονόμασαν Μιχαήλ Άγγελο.

Η Μαρία Λοϊζίδη και ο Μαρίνος Αριστείδου βάφτισαν στις 17.07.2016 το αγοράκι του ζεύγους Λοϊζου και Μαρίας Λοϊζου και το ονόμασαν Σταύρο.

ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΕΦΥΓΑΝ:

Ο Στέλιος Μουσουκκας
92 ετών στις 17.08.2016

Η Ζωή Παφίτη
91 ετών στις 12.09.2016

Ο Χριστόδουλος Μέσης
80 ετών στις 30.09.2016

Τα Λεύκαρα, ένα παραδοσιακό χωριό, βρίσκονται στη νοτιοανατολική πλευρά του Τροόδους. Απέχουν ίση απόσταση, 45 Km, από την πρωτεύουσα Λευκωσία και τη Λεμεσό και 30 Km από το αεροδρόμιο Λάρνακας.

Είναι παγκοσμίως γνωστά για τα χειροποίητα κεντήματα και την τέχνη της αργυροχοΐας που ανθεί στο χωριό.

Ο επισκέπτης μπορεί να δει τις γυναίκες των Λευκάρων να κεντούν τα περίφημα κεντήματα στα πλακόστρωτα στενά δρομάκια και στις εσωτερικές αυλές των σπιτιών. Μπορεί να προμηθευτεί κεντήματα και ασημικά από τα πολλά καταστήματα που υπάρχουν στο χωριό όπως και παραδοσιακά λουκούμια από την τοπική βιοτεχνία.

Οι ταβέρνες και τα εστιατόρια σερβίρουν παραδοσιακά φαγητά, όπως τον Λευκαρίτικο τταβά που μαγειρεύεται μόνο στα Λεύκαρα.

Το πιο ενδιαφέρον μνημείο παραδοσιακής αρχιτεκτονικής είναι η εκκλησία του Τιμίου Σταυρού, κτίσμα του 14ου αιώνα, μια από τις τρεις εκκλησίες στην Κύπρο που σύμφωνα με την παράδοση φυλάγεται μέρος του Τιμίου Σταυρού.

Η αρχιτεκτονική των Λευκάρων είναι μοναδική. Τα γραφικά σπίτια είναι κτισμένα με την πέτρα της περιοχής και βρίσκονται σε αρμονία με το τοπίο.